

APOCALIPSIS

Jesucristo Ìñose'e

¹ Iye cato Diusupi Jesucristona ìñose'e a'è, Jesucristopi ì jo'yare quèajaquè caquè, yequè mu'se esa pa'i ja'ñere. Jaje ìñouna, Jesucristopi ì huiñaère jèjo daopi, ì jo'yaè Juanna quèaja'quère.

² Jaje pa'ina, Juanpi ìti si'aye iye co'amaña cui'ne Maija'què cocare Jesucristopi ìtire pa'è caquèna, ñasiquèpi quèaquè pa'iyè.

³ Sihuaquè pa'ija'què api, iye toyase'e ñaquèpi, cui'ne sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'è iye Maija'què ìsisi cocare caquèna, asajè ìño toyase'e cayere sehuocohua'ipi, tsoe tì'a tējiji, ìti yo'oja'a mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsēcana Caquè

⁴⁻⁵ Yè'è Juanpi toyayè, siete sehuosicohua'i tsēca Asia yeja pa'icohua'ina caquè, mēsarute ìti pa'iquèpi, tsoe pa'isiquèpi cui'ne daija'quèpi cui'ne ì ñu'i saihuè tìñarepa siete joñoa pa'iyepi conì, cui'ne Jesucristo ì case'eje ñaquè cacaisiquèpi, ju'isicohua'i aquèpi du'ru huèisiquèpi iye yeja paì ëjaohua'ire meñe cuañequèpi conì mēsarute de'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye pa'ijè'è. Cristo cato maire oi tayo yo'o tuture nejocajì'i, ì tsiepi.

⁶ Nejoni maire ëjaohua'ire cui'ne Maija'quère ì pēca ja'quère pare necaicohua'ire nepi. Jaè api, si'aye miañe paquè, cui'ne si'aye ì tsese'e a'è. Jaje pa'ijaquè.

7 Sirija'a daija'quë api, jare asajë'ë. Si'a paì ñaja'cohua'i a'ë, ìte, cui'ne ìte a'si yo'osicohua'ije ñaja'cohua'i a'ë, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ije ìte ñajë ai cuasajë oiija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ija'coa.

8 “Yë'ë aë, du'ru aquë, cui'ne tëjiquë” caji, Èjaë Maija'quë si'a tutu quë'ire papi, ìti pa'iquëpi ja'në pa'isiquëpi, cui'ne ìti daija'quëpi.

De'o Cristore Ñase'e

9 Yë'ë, Juan mësarü a'yë a'ë, Maija'quë do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'i do'ire mësarü ja're te'e pa'iyë, Maija'quë cuañe te'te pa'iyere, ai yo'oyere, cui'ne ai yo'ojë quëco tuture. Jaje paquëpi Jesucristo case'ere Maija'quë cocare quëa do'ire tseasiquëpi Patmos hue'e saodohuëre paë'ë.

10 Pa'ina, mai Èjaëre pare sihua mu'se ti'aëna, Maija'quë joyopi yo'oquëna, joyose'e pa'iquë de'osiquëpi Maija'quëre sei paë'ë. Pa'i asahuë, yë'ë jeteyo'jepi duruhuë juiyeje pa'yerepa tutu caquëna.

11 “Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tëjiquërepa. Toyajë'ë, te'e toya pëpë më'ë ñañere. Toyani Asia yejana jëjo saojë'ë, siete sehuosi tsëcana Efesona, Esmirnana, Pérgamona, Tiatirana, Sardisna, Filadelfiana, cui'ne Laodiceana.”

12 Caquëna, ¿nepi jaje caye'ni? caquë co'ye ponëquë ñahuë, siete pa'ye oropi nesi sotoanoana, toa tsë'ise'epi pa'ina.

13 Ja siete pa'ye pa'i jopore pare pajje pa'ipi, i quëore paja'a tsoa ju'i care ju'i nëcapi. I coti saihuëre paja'a oro tëicapi tëasiquë paji'i.

14 I naña cato poja'yerepa paji'i. Yëi ñama nañaje pa'ye, panita'a po sirioje pa'yerepa paji'i. Cui'ne i ñaco capi toa ñoaje pa'yerepa paji'i.

15 Cui'ne i quëo cato de'o quënare de'oyerepa aoni toana ëose'eje pa'yerepa ye'hue pa'ye paji'i. Cui'ne i yë'o cato jai jupo pisiyeje pa'yerepa tutu pisipi.

16 I ëja te'te jëtëre siete ma'ñocohua'ire papi. Cui'ne i yë'opopi etapi, hua'ti ñacaje pa'iore papi si'a te'ña jëjësëcore papi. Cui'ne i tsiapi ësë si'a tuturepa miaquëna, ñañeje pa'yerepa miapi.

17 Jare ñani i quëore pana ju'ise'eje pa'i taë'ë. Taiquëta'are ipi yë'ëre, i ëja te'te jëtëpi patoquë capi:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë du'ru aquë cui'ne tëjiquë,

18 iti pa'iquë, ju'isiquë pa'isiquëpi yure ti pani huesëyë. Yë'ëpi pa'iyë, cui'ne ju'iñe isi tutu payë, cui'ne ju'isicohua'i pa'i te'te hui'yoquë.

19 Toyajë'ë, më'ë ñase'ere, yure pa'iyere, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñere.

20 Iye a'ë, siete ma'ñocohua'i yë'ë jëtë pa'isicohua'ire quëaye, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoanoana toa tsë'ise'ere quëaye. Siete ma'ñocohua'i cato quëayë, siete hui'ñaohua'ini, siete tsëca sehuosicohua'i ëjaohua'ini. Cui'ne ja siete pa'ye toa tsë'ise'e cato quëaji, siete sehuosi tsëcapëa pa'iyere.

2

Siete Sehuosi Tsëcapëana Toyase'e: Efeso Sehuosicohua'i Tsëcapëre Quëaye

1 Efeso sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna toyajë'ë: 'Ñeje caji, ëja te'te jëtëre siete ma'ñocore paquëpi, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoanoana toa tsë'ise'e jopoja'a cu'iquëpi.

2 Yë'ëpi më'ë yo'oye si'aye asayë. Më'ë jëa co'amañare tutu yo'oquë neñe ñañë. Cui'ne më'ë yo'o jujama'ë pa'iye ñañë. Cui'ne co'a pa'icohua'ire quëco ti'añe pa'cohua'i pa'ijëna, asayë. Asayë, cui'ne ëjaë jëjo daocohua'i a'ë cajë coa cacohua'ire neñani coa cosocohua'ire ti'ase'e.

3 Më'ë cato jë'joye peoyerepa, cui'ne yo'o jujaye peoyerepa yë'ë do'ire ai ai yo'onije yo'oquë a'ë.

4 Jaje pa'iquëta'are më'ëre te'ore sañope cacore payë. Më'ë du'ru huëo maca yë'ëre oise'ëje pa'ye yure oiye pañë.

5 Jaje pa'ina, cuasa ñajajë'ë, më'ë ja'në du'ru macarepa yë'ëre oi pa'ise'ere. Ja maca Maija'quëna ponëni cui'naëpi de'oye yo'ojë'ë, du'ru huëo maca yo'ose'ere. Jaje Maija'quëna ponëma'quë pa'ito më'ëre esa sañope yo'oja'quë a'ë. Sani më'ë toa tsë'isico pa'isicore jioja'quë a'ë.

6 Jaje pa'iquëta'are më'ë yeque de'huerepa de'oye yo'oye payë. Ja cato më'ë nicolaítas pai si'si yo'oyere coequë pa'iye a'ë. Yë'ëje jaohua'i yo'oyere coeyë.

7 Cajoro hue'equë pani sehuosicohua'i tsëcapëare Maija'quë joyo cayere asajë'ë. Quëcosicohua'irepa etasicohua'ini ajoja'quë a'ë, ti pani huesë soquë yë ayere, Maija'quë tsio pa'iconi.'

Esmirnana Quëaye

8 Toyajĕ'ë, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quëacai huiñaëna. 'Ñeje caji, du'ru aquë, cui'ne tĕjiquë, ju'isiquëpi cui'naëpi pani coquëpi.

9 Yë'ëpi ñañë, si'aye mĕ'ë yo'oye, mĕ'ë ai yo'oye cui'ne mĕ'ë co'amaña peoye. Jaje pa'iquĕta'are mĕ'ë cato ma'tĕmore jaiye co'amaña paquë a'ë. Yë'ë asayë, mĕ'ëre judío pai a'ë cacohua'ipi co'aye caye. Jaje pa'iquĕta'are jaohua'i cato Maija'quë mamajë peoyë. Coa huati ĕjaërepa tsecohua'i a'ë.

10 Ca'rama'ë pa'ijĕ'ë, mĕ'ë ai yo'o ja'ñere. Jaje pa'ina, mĕsarū acohua'ire huatipi yo'oquëna, tseani coja'cohua'i a'ë, si'aohua'i mĕsarupi neña cuañosicohua'i pa'iyere cajë. Ja maca mĕsarū coa diez mu'seña ai yo'oja'cohua'i a'ë. Mĕsarū ocue pa'i macarepa pa'ijĕ'ë, si'aye ai yo'oyepi daitoje. Yë'ëpi mĕsarute itī pa'isi do'ire ti pa'iyere isija'quë a'ë.

11 Cajaro hue'equë pani asajĕ'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsĕcapĕare cayere. Quĕcosicohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'iñe paja'cohua'i a'ë.'

Pérgamona Quëaye

12 Toyajĕ'ë, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsĕcapĕre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, si'a tĕ'ña jĕjĕsĕ hua'tiyo paquëpi.

13 Yë'ëpi si'aye asayë, mĕ'ë co'amaña yo'oye. Cui'ne asayë, mĕ'ë Satanás cuañe hue'ñare pa'iyē. Jaje pa'i hue'ñare pa'iquĕta'a mĕ'ë yĕ'ëre ocue pa'i macarepa tuiyë. Yĕ'ëre ire pare cuasaye jeoñe pahuë, mĕ'ë. Jaro Satanás pa'i hue'ñana Antipasre yĕ'ëre quëacaiquĕre mĕsarū aquĕre huani jĕo mu'señaje.

14 Jaje pa'iquëta'are mē'ère a'ri maña sañope caye payë: Jarote mē'è payë, te'ohua'ise'ere Bal-aam ye'yaquë pa'ise'ere jeoñe coecohua'ire. Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel païre ne taojaquë caquë. Cui'ne paï de'huasi diasure isisi hua'i aiñe de'oji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'orojaiñe de'oji cajë'ë caquë, yëhuoquë pa'aji'i.

15 Cui'ne jarote mē'è payë, yecohua'ireje nico-laítas ye'yase'e jeoñe coecohua'ire.

16 Jaje pa'ina, Maija'quëna ponëjë'ë, mē'è Maija'quëna ponëma'quë pa'ito, yë'ëpi mē'è quë'rona esa sani jaohua'ire uihuaja'quë a'ë, yë'ë yë'opo eta hua'tiyopi.

17 Cajoro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere: Si'aye quëcosicohua'i etasicohua'ini aoja'quë a'ë, yahuesi manare pare, joyo tutu isi aorepa. Cui'ne po quëna përe isija'quë a'ë, iti pëna te'e huajë mami païje ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti isisiquëse'e ñaño pasipi.'

Tiatirana Quëcaye

18 Toyajë'ë, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, Maija'quë mamaquë, toa ñoare pajë pa'ye ñaco ca hue'equëpi, cui'ne i quëore, broncere de'o quënare de'oyerepa aose'eje pa'ye hue'equëpi.

19 Yë'ëpi si'aye asayë, mē'è yo'oye. Ñañë, mē'è païre oiye, mē'è Maija'quë pa'iji cuasaye, cui'ne mē'è quëcoye. Cui'ne asayë, mē'è du'ru huëo maca yo'ose'e ai jerepa yure yo'oquë pa'iyë.

20 Jaje pa'iquëta'are mē'ère a'ri maña sañope caye payë. Më'ëpi jao Jezabelre Maija'quë

ayere cayë cacore coa quëcoquë io co'aye yo'oye ñaquëna, yë'ë jo'yare io ye'yayepi cosoco ye'yaco nomiohua'ire coa yo'orojaiñena cui'ne paï de'huasi diusuohua'ire isise'ere aiñena.

21 Yë'ëpi jaote tsoe maca pa'iyë isihuë, iopi cuasa ñajani Maija'quëna ponëjaco caquë. Jaje pa'iquëta'are iopi coeco ponëñe paço. Cui'ne ëmëohua'ire yo'oyeje jëoñe paço.

22 Ja do'ire yë'ëpi iote cai saihuëna jëjo oaja'quë a'ë. Cui'ne iote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quë a'ë, io co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quëna ponëma'cohua'i pa'ito.

23 Cui'ne io mamajëreje huani jëaja'quë a'ë. Jaje yo'oquëna, si'a sehuosicohua'i tsëcapëa yë'ë api si'aye paï cuasaye cui'ne joyo pa'iyë ñaquë asaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute paï ñape yo'ose'eje pa'ye sai de'huaja'quë a'ë.

24 Jaje pa'iquëta'are, mësarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayë: Mësaruru yo'o ja'ñe ai jerepa cuañeñe pañë, ja co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne Satanás tsere ta'ñe asayere pa'ë cajë ye'yayere asama'cohua'ire.

25 Jaje pa'iquëta'are mësaruru yure payere de'hua ñajë pajë'ë, yë'ë dai macaja'a.

26 Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'ë yëyere yo'ojë pa'isicohua'ini, paï yejaña cuañe ëjaohua'ire neja'quë a'ë,

27 yë'ë ja'quë yë'ëre cuañe ëjaëre nese'eje pa'ye. Ja maca quëna tarapëpi cajijë jai paï yejaña cuañeja'cohua'i a'ë, ya'o cua'conoa të'ca jo'a saoyeje pa'ye yo'ojë.

28 Cui'ne jaohua'ire cato ñata tome macarepa miacai ma'ñocore pani isija'quë a'ë.

29 Cajaro hue'ecohua'i pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

3

Sardisna Quëaye

1 Toyajë'ë, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, siete Maija'quë joña paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore paquëpi: Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye, cui'ne më'ë huajëquërepa pa'iyë caquëta'a ju'isiquëpi pa'iye.

2 Sëtajë'ë. Sëtani tutu yo'oquë ne huëojë'ë. Ja yë'ta'a iti nëa mañare tsoe carajani tëjiyere më'ë yo'oye Maija'quë ña hue'ñana caraëna, ñahuë.

3 Cuasa ñajajë'ë, më'ëre ye'yase'ere jare pa'ijë'ë, cui'ne ponëjë'ë, Maija'quëna. Jaje më'ëpi sëtama'quë pa'ito, yë'ëpi ñaëje pa'i saija'quë a'ë, më'ë quë'rona më'ë utema'ë pa'i maca.

4 Jaje pa'iquëta'are jaro më'ë pa'i hue'ña Sardis daripëre më'ë payë, te'ohua'i mañare johua'i ju'i caña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayë. Jaohua'ipi yë'ë ja're conì cu'ija'cohua'i a'ë, poja'i ju'i cañare suñasicohua'ipi do'i quë'iohua'i pa'iye sëte.

5 Quëcosicohua'i etasicohua'ipi jaje poja'i cañare suña cuañoja'cohua'i a'ë, cui'ne johua'i mamije pa'i toya pëpëna toyase'ere ni'no jëoma'ë pasi'i, coa ai jerepa yë'ë ja'quë ña hue'ñana, cui'ne i huiñaohua'i ña hue'ñana icohua'i yë'ë tsecohua'i a'ë casi'i.

6 Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Filadelfia Quëaye

⁷ Toyajë'ë, cui'ne Filadelfia daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji ti de'oquëpi, cui'ne nuñerepa pa'iquëpi, pai ëjaë David hui'yocore paquëpi, ipi hui'yosiquë pa'ito yecohua'ijë sjo tì'añe peoquëpi, cui'ne ipi sjosiquë pa'itojē hui'yo tì'añe peoquëpi.

⁸ Yë'ëpi si'aye më'ë yo'oye ñañë. Yë'ëpi më'ë ña hue'ñana eta sa'ro hui'yo nëohuë, yecohua'ijë ti sjo tì'añe peoconi. Më'ë a'ri maña tutu hue'equëjē de'hue yë'ë case'ere sehuoquë de'oye yo'ohuë. Jaje yo'oquë yë'ëre do'i peoquë api caye pahüë, më'ë.

⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi Satanásre sehuosicohua'i tsëcapë acohua'ire më'ëna sani do're ja'ruja'cohua'ire jëjo saosi'i, judío pai a'ë cajë yë'ë sehuosicohua'ire sañope yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje yo'oquëna, ñajë asa tì'ajajë, yë'ë më'ëre oi payere.

¹⁰ Yë'ë cuañese'e si'anë më'ë yo'o jujama'ë yo'o tì'ahuë. Jaje yo'o do'ire më'ëre yë'ëpi ñacasi'i, ai yo'oye peojaquë caquë, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca tì'asi maca.

¹¹ Esa yë'ë daiyë. De'hua ñaquë pajë'ë, më'ë co'amaña yecohua'ipi më'ëre isi ja'ñe ca nëose'ere sioye paja'cohua'ire.

¹² Quëcosicohua'ini yë'ëpi Maija'quë huë'e jëhuopa tupëa nesi'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne johua'ina toyasi'i yë'ë Diosu mamire i tsecohua'ire pa'ë iñoñere, cui'ne yë'ë Diosu pa'i daripë mamire toyasi'i, huajë Jerusalén ma'tëmo daico mamire, cui'ne yë'ë huajë mamire toyasi'i, johua'ina.

13 Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Laodiceana Quëaye

14 Toyajë'ë, cui'ne Laodicea daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquëpi, iti ñasiquëpi, nuñerepa iye coca caquëpi, Maija'quëre si'aye ne huëocaisiquëpi, jerepa du'ru aquëpi.

15 Yë'ëpi si'aye ta'ñe asayë, më'ë yo'oye. Asayë, më'ë sësëma'quë cui'ne uma'quë pa'iye. De'ora'pi, më'ëpi sësëquë panita'a uquë pa'ito.

16 Jaje pa'iquëta'are më'ë cato sësëquëje cui'ne uquëje peoquë a'ë. Më'ë cato coa quëo ja'iquë a'ë, matu ocoje pa'iohua'ipi coa pa'iyë, de'oye yo'oma'cohua'ipi cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, më'ëre yë'ë yë'opoja'a siso jeosi'i.

17 Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë, jaiye co'amaña paquë a'ë, si'aye de'oye saiji, cui'ne ti carayeje peoji. Jaje caquë më'ë pa'iye ña sëtama'ë pa'iyë. Më'ë cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquëpi, ñama'quëpi, cui'ne peoyopi pa'iyë, më'ë.

18 Jaje pa'ina, yëhuoyë, më'ëre yë'ëna huerojë'ë, toana cua'coni nesi curiquëre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña paquë pa'ija'quë a'ë, cui'ne huerojë'ë, yë'ëna poja'i cañare, më'ë huajëya'ye peoyo pa'iyere pë'pëjaquë. Cui'ne ñaco ca tsa'se ëcoje yë'ëna huerojë'ë, japi neni ñaquë pa'ija'quë.

19 Si'aohua'ire yë'ë oicohua'ire cato, tayojëna, yë'ëpi si'sequë yëhuo nu'ñequë a'ë. Jaje pa'iyë sëte tutu yo'oquë ja'në pa'ise'e jeoni Maija'quëna ponëjë'ë.

²⁰ Ina, yë'ëpi eta sa'rore nëcaquë soiyë. Jaje soiquëna, asasicohua'i aquëpi yë'ë yë'ore asani hui'yo catu i huë'ena cacani i ja're conì aija'quë a'ë.

²¹ Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'ë cuañequë ñu'ico yë'quë macana ñoja'quë a'ë. Yë'ë quëcosiquëpi ja'quë ñu'ico acona ja'ruse'ejë pa'ye, i cuañequë ñu'icona.

²² Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyopi sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.' ”

4

Ma'tëmo Pa'icohua'i Maija'quëre Ti De'oquërepa Caye

¹ Ja yo'o tëjisi jeteyo'je ñahuë, ma'tëmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yë'ëre du'ru macarepa duruhuë tuturepa juijëna, pisiyejë pa'yere papi casiquëpi capi: “Iñona mëijë'ë. Iñosi'i më'ëre, iye tëto sai jeteyo'je pa'i ja'ñere.”

² Jaje ca maca tsoe joyo pa'iquë de'ohuë. Jaje pa'i ñahuë, te'le cuañequë ñu'i saihuë ma'tëmona ñosiconi. Ja ñu'i saihuëre te'i ja'rusiquëpi ñuji'i.

³ Iote ñu'iquë cato miaquërepa paji'i, jaspe hue'yosi quëna pëjë pa'irepa poja'icorepa, panita'a cornalina quënaoje pa'irepa. I ñu'i saihuë ëmëje'ere na'ñamequë së'ise'ejë pa'i paji'i, i miañëpi ña etojaiñerepa miapi, ña'jo quë'i quënao esmeralda hue'yosi quënaoje pa'yerepa.

⁴ Jao i cuañequë ñu'i saihuë yërëhuere yequë veinticuatro cuañejë ñu'i saire, veinticuatro aiohua'i ja'rusicohua'ipi ñuë'ë, poja'i caña suñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasicohua'i paë'ë.

5 Joporepa ñu'i saihuëpi mujuë ye'hueyeje cui'ne ai pisiye cui'ne mujuë cayeje etapi, cui'ne ñu'ico tiñare pare siete toa tsëopëa paji'i, toa tsëni nëcase'epi. Ja cato Maija'quë siete joñoapi ña cuañopi.

6 Ñu'ico tiñare pare paji'i. Jairaje pa'iopi ña etojai yeja paji'i. Cuañequë ñu'i saihuë nëico yë'quë macare cuatro pa'iohua'i paë'ë, ñaco ca timësicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tiña ña hue'ñaje.

7 Du'ru macarepa aquë cato jai yaije pa'i paji'i. Cayaye aquëpi duruhuequë ëmëje pa'i paji'i. Toasoñe aquëpi pai tsiaje pa'iore hue'equë paji'i. Cui'ne cajese'e aquëpi jai huihue huëni saiyeje pa'i paji'i.

8 Jaohua'i cato pai ñape seis jaë capëa hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi ñaco case'epi timësicohua'i paë'ë, hue'se cui'ne sa'nahuëje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'se caye jeoma'pë ñeje cahuë:

De'oquërepa, de'oquërepa, de'oquërepa,

Ëjaë Diosu si'a tuturepa paquë,

tsoe pa'isiquë, yure pa'iquërepa, cui'ne cui'naëpi daija'quëpi pa'iquë.

9 Ñaco ca timësicohua'ipi ñu'i saihuë ñu'iquëre pare pëpajë, de'oquëre pa'ni Ëjaërepa ti pani huesëquërepa caye ñape,

10 veinticuatro aiohua'ipi do're ja'rujë i ña hue'ñana yo'ohuë, ini de'oquëre pa'ni cajë, cui'ne i ñu'ico tiñare pana johua'i manoare ti pa'iquëre pana isijë jea ojeje cahuë ñeje:

11 Më'ë a'ë, yëquë Ëjaë cui'ne yëquë ja'quë.

Më'ère de'oquëre pa'ë, Èjaëre pa'ë, si'a tutu quë'ire
 pa'ë caye pa'iji, si'aohua'i.
 Më'ëpi yëni si'aye de'huasi do'ire.

5

Yëi Ñama Cui'ne Toya Pëpë

¹ Ja maca ñahuë, ñu'i saihuë ñu'iquëpi i ëja te'tere toya pëpë tunasiconi tse'equë ñu'ina, sa'nahuë cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje pa'ioni siete pa'ye ëjaërepa tse a'ë quëayere je'na sëose'ere siosico paji'i.

² Pa'ina, cui'ne ñahuë, te'e huiñaëre tutu quë'ipi tutu ñeje caquëna: “¿Nepi toya pëpë siosicore ini hui'yo ti'laja'cohua'i a'ni?”

³ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo yeja cui'ne yeja huë'ehuë pajje ti peohuë, te'ije toya pëpë hui'yo ti'ani ñaquëje.

⁴ Ja maca yë'ëpi ai oë'ë, toya pëpë hui'yoni ña ti'acquëje peo do'ire ña jujani.

⁵ Jaje oina, aiohua'i aquëpi capi, yë'ëre:

“Oima'ë pa'ijë'ë, ai jerepa tsoe Judá pai aquëpi pai ëjaë David tsëcapë aquëpi jai yai hue'yosiquëpi, jaëpi quëcopi, si'aye. Jaëpi toya pëpë cui'ne iote siete pa'ye hue'ese'ere ne tète saoja'quë api.”

⁶ Ja maca ñu'ico tiña macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yëi ñama nëina, ñahuë. Coa nëji'i. I cato huani jeose'ëje pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuëa cui'ne siete ñaco ca hue'equë paji'i. Ja siete ñaco ca cato Maija'quë joña si'a yejaña jëjo saose'e pa'iyepi ña cuañopi.

7 Jaë yëi ñamapi sani toya pëpë jji'i, ñu'i saihuë ñu'iquërepa ëja te'te pa'iconi.

8 Toya pëpë i maca cuatro pa'iohua'ipi, cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuë, yëi ñama tiñare pana. Pai ñape aiohua'i pahuë, te'e ta'të pepë cui'ne te'e ucu duruhuë, curi nesiquë. Jana huëo së ma'ñaje pa'ye timëse'ere pahuë. Ja cato Maija'quë acohua'i Maija'quëre señe paji'i.

9 Jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, ñeje: Më'ëse'e te'i pa'iyë, toya pëpë ini iote sio saose'e pa'iye ne hui'yo saoja'quë, Huahuosiquëpi më'ë tsie do'ipi si'a yequë paire, Ti coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire hueroca'ë, Maija'quëna isisi'i caquë.

10 Më'ëpi jaohua'ire ëjaohua'ire nehuë, yëquë ja'quëre necaicohua'ire.

Neina, iye yeja cuañecohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

11 Ja jeteyo'je ñahuë. Ñaquë asahuë, jai pai huiñaohua'i caye pisiyere. Cuañequë ñu'ico yërëhue pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i caye pisiyere asahuë. Jai merepa jai pai paë'ë, tsi'sisicohua'i.

12 Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuë:

Yëi ñama te'i pa'iji, huahuosiquëpi.

Jaë cato ai de'oquëre papi, ja do'ire si'aye isiye pa'iji, ite.

Ne ti'a tuture, si'aye payete, ta'ñe asayepi neñere, si'a tuture,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuoyere, i de'oyerepa nese'ere ñani sihuajë cayere, cui'ne ite oijë de'oji cayere.

13 Asahuë, cui'ne si'aye Maija'quë de'huasi co'amañapi ma'tëmopi, yejapi, cui'ne yeja huë'ehuë te'tepi cui'ne jai tsiayapi, ñeje cahuë:

Ñu'i saihuë ñu'iquërepa, cui'ne yëi ñama, si'aye pajajë cajë, de'ocohua'ire pa'ni cuasajë caye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, i de'oyerepa yo'oyere ñani sihuajë caye, cui'ne si'aohua'i Ëjaërepa de'oye,

Je'nëna jaje pa'ijaquë.

14 Cajëna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojë cahuë:

“Jaje pa'ijaquë.”

Cajëna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runi ìte Ëjaëre pa'ni cajë pëpajë yo'ohuë.

6

Siete Sëase'e

1 Ja maca ñahuë, yëi ñama du'ru macarepa si-ete pa'ye sïose'e aconi ne hui'yoquëna. Ja maca asahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi mujuë cayeje caquëna, ñeje:

“Dani ñajë'ë.”

2 Caquëna, ñaquëna, po caballopi paji'i. Pa'ina, ìte tuiquëpi te'e sa'co saihuë papi. Paquëna, marote ìte isipi. Isina, si'aohua'ire quëcoquërepa etapi, si'aohua'ire quëcoquë pa'ija'quëpi.

3 Yëi ñamapi cayaye acore ìni ne hui'yo maca cayaye aquë pa'iquëpi capi:

“Dani ñajë'ë.”

4 Caquëna, yequë caballopi etapi. Jaë cato maja'iquë paji'i. ìte tuiquëpi iye yeja de'oye pa'ie sioja'a tuture ìsi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi pai

de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'ija'cohua'i a'ë caquë jai hua'tiyore isi cuañosiquë paji'i.

5 Yëi ñamapi toasoñe acore ne hui'yo maca asahuë, toasoñe aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

Caquëna, ñahuë, nea caballoni. Ñaquëna, ite tuiquëpi i jëtëre cuëcucore papi.

6 Cui'ne asahuë, pa'icohua'i jopore papi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Te'e kilo trigo isiye pa'iji, te'e mu'se nesi do'i. Tres kilo cebada isiye pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'i. Jaje pa'iquëta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pë pa'ijë'ë.”

7 Yëi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuë, cuatro aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

8 Caquëna, ñaquë ñahuë, së'ñoja'i caballoni. Ite tuiquë cato juni huesëye i mami hue'equë paji'i. Pa'ina, i jeteyo'jeja'a daji'i, ju'isicohua'i pa'i hue'ña ayere quëaquëpi. Jaë juni huesëye hue'equëna, isise'e paji'i, yeja cuatro pa'ye huahuese'e ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepi, ao ëa ju'iñepi, ju'i dahuë neñepi, cui'ne airo acohua'i ai yëcohua'i pa'icohua'ire, paire aicohua'i pa'i ja'ñe neñe cuañeja'quëre.

9 Yëi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuë, Maija'quëre isijë tëo toto huë'ehuëre Maija'quë coca quëa do'ire huahuosicohua'i joñoa pa'ijëna.

10 Pa'ijë jaohua'ipi cahü, ai tutu:

“Ëjaërepa de'oquë, më'ë ca nëose'eje pa'ye yo'o ti'aquërepa, ¿je yëhua më'ë yeja pa'icohua'i yëquëre

huaisi do'i saï toja'quë a'ni, iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë?"

11 Cajëna, jaohua'ire poja'i ju'i cañare suñacani capi, pëa huajëjë pa'ijë'ë, a'rima tsoe maca, mësarü acohua'ita'a, Cristore necai do'ire ju'ise'eje pa'ye, mësarü ja'i paï huahuo ti'ajajë.

12 Yëi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuë. Ñaquëna, ai tutu yejapi ñu'cueo, cui'ne ëseje neaquë de'opi, jutena, oijë suñacoje pa'i neaquërepa. Cui'ne ñañëpi maja'iquërepa tsieje pa'i de'opi.

13 Cui'ne ma'ñocohua'ijë ma'tëmopi yejana tomehuë, soquë huiña ca ai tutuquëna, tomeñeje pa'ye.

14 Ja maca cui'ne ma'tëmoje toya ja'hua maca tuna huesoyeje pa'ye peo hue'ña ne huesëo. Ne huesëcona, si'aye ai cuti, cui'ne saodohuëa tïrose'ena sani huesëpi.

15 Ja maca iye yeja ëjaohua'ipi coñana cacajë catihuë, ai cuti quëna coñana. Iohua'i ja're conï, jai ëjaohua'i, soldado paï ëjaohua'i, co'amaña pa ëjaohua'i, cuañe tutu pa ëjaohua'i, cui'ne si'aohua'i paire necai jo'yaohua'i, cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ijë catihuë.

16 Catijë cahuë, ai cutire, cui'ne quëna pëare:

“Yëquëre tomeço yahuejë'ë, ñu'i saihuë ñu'iquëre pare cui'ne yëi ñama pëi yo'oye ñama'pë pa'ija'cohua'ire.”

17 Jaje cahuë, iohua'ire si'se mu'sere papi ti'aëna, ¿nepi quëcoye pa'iquë'ni?

7

Israel Pai Acohua'ire Toyase'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pai ñape yeja huë'ehuë te'tere, ëmëje'e te'tere, cui'ne ësä mëi te'tere, cui'ne ësä du'i te'tere nëcajë tu-tupi iye yejana, jai tsiayana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë ësejë pa'icohua'ire.

² Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ësä mëi te'tepi daina. Jaë cato Maija'quë huajëquërepa, sëoconi paquë paji'i. Jaëpi ai tutu capi, cuatro huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire:

³ “Co'aye nema'pë pa'ijë'ë, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja yë'ta'a Maija'quë sahuasi-cohua'ire iohua'i tsia tiñare pana toya sëoma'pë pani.”

⁴⁻⁸ Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pai pa'iyë, si'a Israel pai, iohua'i tsia tiñare pana toya sëo cuañosicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsëcapëre,
doce mil Ruben tsëcapëre,
doce mil Gad tsëcapëre,
doce mil Aser tsëcapëre,
doce mil Neftalí tsëcapëre,
doce mil Manases tsëcapëre,
doce mil Simeón tsëcapëre,
doce mil Leví tsëcapëre,
doce mil Isacar tsëcapëre,
doce mil Zabulón tsëcapëre,
doce mil José tsëcapëre, cui'ne
doce mil Benjamín tsëcapëre pa'iyë, cayere.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

9 Ja jeteyo'je ñahuë, jai paire si'a yejaña pa'icohua'ipi pai ñape tsëca tiñe pa'i pai, cui'ne pai ñape tsëca tiñe coca cacohua'ire. Jaohua'ipi ñu'i saihuë tiñare pare, cui'ne yëi ñama tiñare pare, ti paije cuëcue ti'añe peoyerepa paë'ë. Jaohua'ipi poja'i caña ju'icohua'ipi iohua'i jëñare sehua ja'oje pa'yere cajijë nëcahuë.

10 Cajijë nëcajë si'aohua'i cuihuë:

Maire huasoye cato

ñu'i saihuë ñu'iquërepa Maija'quë,

Cui'ne Yëi ñama tse a'ë.

11 Cajëna, ñaquëna, Maija'quë huiñaohua'ipi ñu'i saihuë aiohua'i, cui'ne cuatro pa'iohua'i yërehueja'a nëca të'ijaisicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu'pe co'i mejë yo'ohuë.

12 Ñeje cajë:

Jaje pa'ija'quë! Je'nëna Maija'quë tse pa'ijaquë, de'oquëre pa'ni cajë sihuaye, i de'oyerepa yo'oyere sihuajë caye, ta'ñe asayepi neñere, de'oye yo'opi cuasajë ite sihuaye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehujë yo'oye, si'a ne ti'a tutu paye, cui'ne si'a tutu hue'eye, si'anë.

Jaje pa'ijaquë.

13 Ja maca aiohua'i aquëpi yë'ëre seji'i:

“¿Jeropi daisicohua'ipi icohua'i poja'i caña suñasicohua'i pa'iyeni?”

14 Cajëna, yë'ëpi cahuë:

“Ëjaë më'ëpi ta'ñe asayë.”

Caquëna, ipi capi:

“Icohua'i cato jaiye ai yo'oye tēto saisicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i caña joja torena, Yëi ñama tsiepi poja'i cañarepa ne tosicohua'i a'ë.

¹⁵ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë ñu'i saihuë tiñare pare pa'iyë. Pa'ijë mu'señapi, ñamiñapi Maija'quë huë'ere necaijë pa'iyë. Pa'ijëna, ñu'i saihuë ñu'iquere papi iohua'ire ñacai pasipi.

¹⁶ Jaje pa'ina, yure cato ai yo'oye paja'cohua'i a'ë, ao éaye, oco éaye, ësë éoye, cui'ne josa ësë uyeje asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁷ Yëi ñama, ñu'i saihuë quëno maca nëiquëpi yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye ñacasipi. Jaje yo'oquë pa'iyë isi oco coñana saquë ocujaja'quë api. Yo'oquëna, Maija'quëpi iohua'i oise'ere tēno jeocaija'quë api.”

8

Siete Aco Siosico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Èoco, Curi Nesico

¹ Yëi ñamapi siete aco siosicore ne hui'yo maca ñahuë, ma'tëmopi nëhui tëcahuë jo'cuarepa jeo nëina.

² Ja maca ñahuë, siete huiñaohua'ire Maija'quë tiñare pare nëcajëna. Jaohua'ina siete duruhuëa isise'e paji'i.

³ Ja jeteyo'je yequë huiñaëpi daji'i, huëo së ma'ña curi cua'corore daquëpi. Dani nëcapi, Maija'quëre isijë tēo toto tiña macare pana. Nëcaquëna, jaiye isipi, huëo së ma'ñare curipi nesico Maija'quëre isijë tēo totona tēoquë ëoquëna, cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi te'e mëijaquë caquë.

⁴ Ja ma'ña picopi cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi conì Maija'quë quë'rona ti'api, huiñaëpi iti ma'ña ëo cua'coro cajiquë nëcaquëna.

5 Ja maca huiñaëpi Maija'quëre isijë tēo toto toa tara pa'iyepi huëo sē ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jēo topi. Jēo to macarepa mujuë caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cueye paji'i.

Duruhuë Pisiye

6 Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuëa pachua'ipi juñu'u cajë ne de'huahuë.

7 Ja maca du'ru jui huëo huiñaëpi duruhuë juisi maca sēsë pepi, cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tompēpi. Ja maca toasoñe pa'ye yeja huahuese'e acopi te'e te'te u huesēpi. U huesequëna, soqujë te'e u huesēpi, toasoñe acopi te'e te'te, cui'ne si'a taya u huesēpi.

8 Cayaye aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ai cutihuëje pa'lopi toa tsë'isiconi jai tsiayana jēo dēoyeje ña cuañopi. Ja maca toaso të'huiña, jai tsiaña pa'iyepi te'e të'hui tsie da'ca de'o nēji'i.

9 Ja maca jai tsiaña pa'icohua'i jujuhuë, te'e të'hui, toaso të'huiña jai tsiaña pa'icohua'ipi. Cui'ne toaso të'huiña jaiye barco pa'ise'epi, te'e të'hui ne huesēpi.

10 Toasoñe aquëpi huiñaë juisi maca, ma'tēmopi jai ma'ñoco tompēpi. Tomequë toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e të'hui tome huesopi, toa cañarepa ne'suquëpi.

11 Jaë ma'ñoco cato i mami hue'equë paji'i, Sējeñe. Jaëpi toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere tomequë te'e të'hui sēje oco ne huesopi. Ja do'ire jai pai jujuhuë.

12 Cajese'e aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ësēpi co'a de'opi, te'e te'te, toaso të'huiña

huahuese'e pa'ise'epi. Ñañë cui'ne ma'ñocohua'i toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi te'e të'hui co'a de'ohuë. Ja maca toaso të'huiña mu'se cui'ne ñami pa'iye te'e te'te miañe peopi.

¹³ Ja jeteyo'je ñahuë, jai huihuere ma'tëmoja'a huahuarojai tutu caquëna:

“Teayerepa iye yeja pa'icohua'i maña, merepa neja'cohua'i a'ni, toaso huiñaohua'i duruhuëa juni co maca.”

9

¹ Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana tomequëna. Jaë ma'ñoconi isihuë, tome huesë coje hui'yocore.

² Ja jeteyo'je tome huesë hue'ñare hui'youna, jaropi pico mëji'i, jai cua'coro toa suasico mëiñeje pa'yerepa. Jaro tome huesë cojepi pico etaquë ësëre cui'ne iye de'oto nea hue'ñarepa ne huesopi.

³ Ja picopi etahuë, pu'suje pa'iohua'ipi. Etajë si'a yeja hua huesëhuë. Jaohua'i cato puni a'siye ja'ye a'si tuture isi cuañosicohua'i paë'ë.

⁴ Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja pa'iye, cui'ne yejapi tayajë pa'ye ña cuañoñe, cui'ne soquë ñëa nejoñe pa ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ë iñoñere iohua'i tsia tiña macare pana sëoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere.

⁵ Jaje pa'iquëta'are paire huani jeoñere pare ësësicohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'iñe totacohua'i paë'ë. Cui'ne iohua'i totase'e cato puni a'siye ja'ye a'siye paji'i.

⁶ Ja mu'seña cato pai ju'iñere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a juni huesëye paja'cohua'i a'ë, ju'iñepi peoquëna.

7 Pu'su cato caballo huajo sajë ne de'huase'eje pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i siopëre curi maroje pa'iore pahuë. Iohua'i tsiapi pa'i tsiaje pa'io paji'i.

8 Cui'ne nomiohua'i nañaje pa'ye hue'ehuë. Iohua'i kujire airo yai kujije pa'ye hue'ehuë.

9 Cui'ne quëna ju'i cañare suñase'eje pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñere. Cui'ne iohua'i jaë capëapi jai pa'i caballo quërëcoja'a huajo sajë huë'huëjëna, pisiyeje pa'ye pisiipi.

10 Puni jicomoaje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuë hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañëohua'ire a'siyere.

11 Pu'suohua'ire cuañe ëjaë cato tome huesë coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equë paji'i. Griego coca cato Apolión hue'equë paji'i. Jaje cani iti Nejoquë caye a'ë, pa'i coca cato.

12 Du'ru macarepa ai yo'oye tëto saji'i. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a cayaye carapi.

13 Seis aquë huiñaë jui maca yë'ose'e pisiquëna, asahuë, Maija'quë quë'ro oropi nesi totore cuatro pa'i eyohuëapi.

14 Ja caye cato seis aquë huiñaëni duruhuë paquëni capi, ñeje:

“Joye saojë'ë, cuatro huiñaohua'ire sëasicohua'ipi jai ya Efrautes të'tëpa ñu'icohua'ire.”

15 Ja maca iti case'eje cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'i paë'ë. Jaohua'i cato toasoñe pa'ye huahuese'e pa'i pa'icohua'ire huaija'cohua'ipi etahuë. Iti hora, mu'se, ñañë, cui'ne ometëcahuë ti'asi maca jare caquë ne de'huasicohua'ipi etahuë.

16 Ja maca de'hue se asahuë, doscientos millones soldado pa'i pa'iyë, caballore tuijë huajo sacohua'i.

17 Jaje pa'ye ñahuë, çani ñañeje pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saihuëare toaje pa'yere papi suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñe. Jaje pa'yepi ma ja'ñe, yeque ña'jo quë'ye cui'ne yeque së'ñoja'iñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai siopëje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i yë'opoapi toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe azufre etapi.

18 Ja maca toasoñe pa'ye huahuese'e pai pa'icohua'i te'e të'hui jujuhuë, caballo yë'opojaja'a toasoñe pa'ye co'ayerepa: toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe etasi do'ire.

19 Ja caballohua'i cato iohua'i yë'opoare cui'ne iohua'i jicomoare tutu pahuë. Iohua'i jicomoa cato aña siopëaje pa'ye paji'i. Japi paire co'aye nehuë.

20 Jaje pa'iquëta'are ja ju'i dahuëna ju'limal'cohua'i cato co'aye yo'oye jeoma'pë huatiahua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quëna, cui'ne soquë de'huase'ere señere jeoma'pë paë'ë. Asa ma'ñere, ñama'cohua'ini, cui'ne cu'i ma'ñere sejë paë'ë.

21 Cui'ne jeoma'pë paë'ë, paire huani jeañe, paire dahuë neñe, nomiohua'ire coa yo'ojë pa'iye, cui'ne co'amaña ñañe.

10

Huiñaëpi Toya Pëpë A'riconi Tunasiconi Cajipi

1 Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre tutu quë'ipi ma'tëmopi cajequëna, sirioipi ca'nesiquëpi. I siopë cato na'ñamequëpi ca'huaro puasiquë paji'i. Cui'ne i tsia cato mia merepa miaco paji'i, ësëje pa'io. Cui'ne i nëcañoaje toa tsëni nëcase'eje pa'ye paji'i.

2 A'ri toya pëpë hui'yosiconi cajipi. Cajiquëpi i ëja tē'te quëo ja'huapi jai tsiayana se t̄itopaquë, i ari tē'te quëo ja'huapi yejana tsa'cu papi.

3 Ja maca tutu cuipi, airo yai jaiquërepa cayeje pa'yerepa. I cuisu maca mujuë cayeje pa'yerepa siete yë'o tuturepa cajëna, asahuë.

4 Siete yë'o tuturepa ca tosi maca toyara'huë. Ja case'ere toyasi'i caquë yo'oquëna, ma'tëmopi capi, yë'ëre:

“Coa asajë'ë, më'ëse'e. Toyama'ë pa'ijë'ë, siete yë'o tuturepa case'e.”

5 Ja jeteyo'je ñahuë, jai tsiayana cui'ne yejana t̄ito pasiquëpi huiñaëpi i ëja tē'te jëtëpi ma'tëmona mëne nëoquë

6 ti panu huesëquëre pana, yeja, ma'tëmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye iote pa'iye nesiquëre pana se ca co'ijai care payë caquë ñeje capi:

“Yeque tsoe ute coñe peoji.

7 Siete aquë huiñaë duruhuë jui maca t̄i'asipi, Maija'quë yahue cuaca nëose'e payepi, i jo'ya i te quëacaicohua'ire i ca nëose'eje pa'ye.”

8 Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ë asasi yë'opi ca coquëna, ñeje:

“Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiayana, cui'ne yejana t̄ito paquë huiñaë cajiconi.”

9 Caëna, sani huiñaëre sei'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi capi, yë'ëre:

“Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaoje pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a më'ë ëtatu'una sëjeco ponëja'coa.”

10 Caëna, huiñaë cajicore ini a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato saija'ico payaoje pa'ioirepa

paji'i. Jaje pa'isicota'a ĕtatu'una sĕjecorepa de'opi.

¹¹ Ja maca yĕ'ĕre cahuĕ:

“Tijupĕ paĭ daripĕa pa'icohua'ire, cui'ne yequĕ coca cacohua'ire, cui'ne yequĕ yejaña pa'icohua'ire, cui'ne paĭ ĕjaohua'ire quĕaye pa'iji, Maija'quĕ cayere.”

11

Caya Quĕacaicohua'i

¹ Ja maca yĕ'ĕre catĕ tarapĕje pa'ioni cuĕcujĕa'core ĭsihuĕ. ĭsini cahuĕ:

“Huĕni Maija'quĕ huĕ'ere ĭna ĭsi toto saihuĕre, cui'ne ĭote pa'ijĕ sĕcohua'ire cuĕcujĕ'ĕ.”

² Jaje pa'iquĕta'are cuĕcuema'ĕ pa'ijĕ'ĕ, hue'se de'otota'a. Jaro cato Maija'quĕre sĕma'cohua'ina ĭsi sito a'ĕ. Jaohua'ipi si'a de'o daripĕ tsa'cu hue-soja'cohua'i a'ĕ, cuarenta y dos ñañĕohua'ire.

³ Ja maca yĕ'ĕpi cayaohua'ire oicohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jĕjo saoja'quĕ a'ĕ, yĕ'ĕ aye quĕaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña.”

⁴ Icohua'i caya quĕacohua'i cato si'a yeja ĕjaĕrepa tiñare pare nĕcajĕ pa'icohua'i paĕ'ĕ. Jaohua'i cato caya olivo soquĕ ñĕa'ĕ, cui'ne caya sotonoa toa tsĕ'ise'e paji'i.

⁵ Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu'u cajĕ yo'ocohua'i pa'ito coa yĕ'opopi toa sĕco ĕo huesocohua'i a'ĕ, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huea cuañoñe pa'iji, ĭohua'ire sañope yo'ocohua'i.

⁶ Jaohua'i cato Maija'quĕ coca quĕa macaja'a ocoye pa ja'ñere ne tutu pacohua'i paĕ'ĕ, cui'ne ocoje tsie pona tutu pacohua'ipi yeja paire coa

si'aye ai yo'oye necohua'i paë'ë, iohua'i yëyeje pa'ye.

⁷ Jaje pa'iquëta'are iohua'i quëaye saosi maca, tome huesë cojepi nëtë mëoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi jaohua'ire quëco huesoni, tseani huani jeapi.

⁸ Huani jeaëna, iohua'i capëa jai daripë ma'ñare jeocose'epi uija'coa, Ejaëre quesí daripëre. Jaro cato Sodoma, cui'ne Egípto hue'yosi daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire.

⁹ Jaje jeocosi capëapi toaso mu'seña cui'ne jopojá'a uina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. Ti pai, yequë coca cacohua'i, cui'ne yequë daripëa pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a tama'pë pa'ija'cohua'i a'ë, coe do'ire.

¹⁰ Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja'cohua'i a'ë, jaohua'i ju'isi do'ire. Jaje pa'ina, pai ñape sa'ñe co'amaña isija'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë iohua'ire josa yo'osicohua'ipi peojëna, jaje sihuaja'cohua'i a'ë.

¹¹ Jaje sihuajëta'are toaso mu'seña joporepa pa'i maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo copi. Ja maca si'aohua'i iohua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë.

¹² Ja maca cayaohua'i quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Mëijë'ë, iñona.”

Si'aohua'i iohua'ire pëicohua'i ñajëna, sirioja'a ma'tëmona mëni huesëhuë.

¹³ Ja maca yeja ñu'cueo. Ñu'cuecona, jai daripëpi diez te'ña huata tomeo. Huata tomecona, siete mil pai jujuhuë. Ja maca huajëcohua'i

nëasicohua'ipi quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë.

14 Ñeje tëto saji'li, cayaye nejoñe aye. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a toasoñe aco tëto saiye carapi, tıtaja'coa.

Siete Duruhuë Acore Juise'e

15 Siete aquë huiñaë i duruhuë juisi maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'o cajëna, ñeje:
Iye yeja yure cato

Mai Ejaë cui'ne i Cristo cuañeñere pa'iji.

Jaje pa'ina, ipi carajaiñe peoyerepa cuañequë pa'ija'quë api.

16 Ja maca veinticuatro aiohua'ipi Maija'quë ña hueñare pare cuañejë ñu'li saire ñu'icohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë iohua'i tsiapi yejare pana në mejë yo'ohuë, ini ai cuasajë.

17 Ñeje cajë yo'ohuë:

De'oji. Ejaë më'ëre pëpayë,

Si'aye pa'ire pare.

Yure, cui'ne tsoeje pa'iquëre pare,

Jaje pa'ipi yure si'a më'ë tuturepa ini

Cuañe huëoquëre iye yeja.

18 Iye yeja pai cato më'ëre pë'ë.

Jaje pa'iquëta'are më'ë pëi mu'sere papi ti'api.

Ti'aëna, yure cato ju'isicohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë ca de'huaja'quë a'ë, më'ë.

Ca de'huaquë më'ë jo'yaohua'ire isija'quë a'ë, de'huacaisi co'amañare.

Jaje më'ë isija'quë a'ë, më'ëre quëacaicohua'ire.

Më'ëna isisicohua'ire, ëjaëre papi cajë nuñerepa sehuojë pa'icohua'ire,

Si'ahua'ire, aiohua'ire panita'a tsireje.

Iye yeja paire nejocohua'i pa'isicohua'ire cato
më'ëpi nejoja'quë a'ë.

Jaje pa'ina, de'oji, më'ëre cayë.

¹⁹ Ja maca Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi
hui'yona, jarote paji'i, Maija'quë maire huajëye ca
nëose'e de'huase'epi. Ja maca mujuë ye'hueyeje
pa'ye, ai pisiye, mujuë ai cayeje pa'ye, yeja
ñu'cueye cui'ne sësë carapëa tomeñe paji'i.

12

Nomio Cui'ne Jai Pë'ëje Pa'i Yo'ose'e

¹ Ja maca jaiye ma'tëmopi iñoñere ñahuë.
Ñaquëna, te'o nomio ësë miañeje pa'yere ca'nesico
paco'ë, ju'i ca ca'neñeje pa'ye. Jaje pa'ioipi ñañëni
meñe tsa'cu paco paco'ë, cui'ne doce ma'ñocopi io
siopë puasico paco'ë.

² Jaje pa'ioipi tsj ëtapë paco'ë. Pa'ioipi tsj coa
huëoni a'si ju'io, ai cuio.

³ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmona yequë ñaiquëna.
Ñaiquëna, jai pë'ëje pa'ipi maja'iquëpi, siete siopëa
hue'equëpi, diez cajohuëa hue'equëpi, cui'ne iti
siopëa ñape maro pu'iñe paji'i.

⁴ Jaje pa'ipi i jicomopi toaso të'huiña
ma'ñocohua'i pa'iyere te'e te'te ma'ñocohua'ire
yejana ne darëpi. Jaëpi nomio tsj coasi'i caco yo'o
tiñare pana nëca dani utepi, coasi maca tsihua'ëre
asi'i caquë.

⁵ Ja maca nomioipi tsihua'ëni coao, si'a
yejaña pa'icohua'ire quëna tarapëpi cajiquë
cuañeja'quëni. Jaje pa'iquëta'are io mamaquëre
cato sioni Maija'quë quë'rona i ñu'i saihue
quë'rona sahuë.

6 Sarena, nomiopi cuene yejana catio. Maija'quë iote caquë necai sitona, iote mil doscientos sesenta mu'seña aøjë paja'tona.

7 Ja jeteyo'je ai uihuaye paji'i, ma'tëmopi. Pa'ina, huiñaë Miguelpi cui'ne i huiñaohua'i conì jai pë'ëjë pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire uihuahuë.

8 Jaje uihuajë jai pë'ëjë pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire quëcorena, iohua'i pa'ija'to ma'tëmo peoquëna,

9 ja maca jai pë'ëjë pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire yejana jeo tohuë, tsoe hue'ña añare, huati cui'ne Satanás hue'equëre, si'a yeja pa'ire cosoquëre.

10 Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu ñeje caquëna:

“Maija'quë do'ijëre ñamiñapi, cui'ne mu'señapi Maija'quë ña hue'ñana sañope caquë pa'isiquëre eto saosi do'ire yureta'a ti'are papi, huaso maca, Maija'quë si'a tutu quë'ire papi cuañe maca, Jesucristo cuañe Ejaërepa pa'i maca.

11 Maija'quë do'ijë, cato Yëi ñama tsiepi cui'ne Maija'quë coca cayeje pa'ye nuñerepa iohua'i pa'ise'epi conì mënare quëcohuë. Jaje pa'ina, iohua'i pa'iye nejoñe ca'raye pahüë. Pajë coa ai jerepa jujunije jujuñu'u, cuasahuë.

12 Sihujajë'ë, ma'tëmo pa'icohua'i. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yeja pa'icohua'i maña, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'i, huati mësaru quërona cajepi pëtitesiquëpi ite nejoñe ja'yere pa'ina, ñaquë.”

13 Jai pë'ëjë pa'ipi yejana jeo tosiquëpi pa'i ña jujani tsihua'ëre coasiconi huajo huëopi.

14 Jaje huajo huëouna, nomiore jai huihue care isihuë, io ja'jëco cuene yejana io quë'rona sai

ja'ñere, aña peo hue'ñana so'ona. J̄arona toaso
ometēca jopore paja'a aojēna, pa'ija'copi saija'coa.

¹⁵ J̄aje pa'ina, añaapi nomiore io yē'opo siso etosi
ocopi tsiaya neni co'je me t̄osi'i caco yo'ocona,

¹⁶ nomiore yejapi cōcaio jai pē'ēje pa'i oco
nese'ere peo hue'ñarepa ya'ani nēo hueso.

¹⁷⁻¹⁸ J̄aje yo'osi maca jai pē'ēje pa'ipi ai pēti
huēopi, nomiore. J̄aje pa'ina, io tsēcapēre
Maija'quē cuañese'e sehuocohua'ire, Jesucristo
quēase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire uihuasi'i
caquē saji'i.

13

Cayahua'i Huajēya'ye Pa'iohua'i

¹ Jai tsiaya mejahuēre nēcaquē ñahuē, jai tsi-
ayapi huajēya'ye pa'ipi etani tumaquēna, siete
s̄iopēa, cui'ne diez cajohuēa quē'ipi, cajohuēa ñape
maro pu'iñe paji'i, cui'ne i s̄iopēare Maija'quēre
cue'cuejē Maija'quē mamire sēose'ere hue'eye
paji'i.

² Iquē huajēya'ye pa'i yē'ē ñasiquē cato airo yaije
pa'i paji'i. J̄aje pa'ipi oso quēoje pa'ye hue'epi,
cui'ne i yē'opore jai yai yē'opojē pa'iore hue'epi.
J̄aje pa'ina, jai pē'ēje pa'ipi i tuture, i cuañequē ñu'i
hue'ñare, cui'ne ējaē cuañequē pa'iyere isipi.

³ Iquē huajēya'ye pa'i s̄iopēa acopi te'o jai a'sio
ai paji'i. Pa'iona, pa'ipi ñajē ju'ija'quē api cajē
ñasicohua'ita'are ja'ju huesēsico paco'ē. J̄aje pa'ipi
co'yasi do'ire pa'ipi ña quēquēni ina tui huēohuē.

⁴ J̄a maca jai pē'ēje pa'ire huajēya'ye pa'ire
ējaēre papi cuasajē sei'ē, huajēya'ye pa'ire tutu isisi

do'ire. Jaje cui'ne iti tutu isi cuañosiquëreje sei'ë, ñeje cajë:

“¿Nepi iquëje pa'iohua'i pa'iyë'ni? ¿Nepi ite uihua tì'añe pa'iquë'ni?”

⁵ Jaiye Maija'quëre sañope caja'a coca isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi cuarenta y dos ñañëohua'ire cuañëja'quë paji'i.

⁶ Jaje pa'ipi ñeje yo'opi: Maija'quëre sañope capi, ì de'o hue'ñare co'aye capi, cui'ne ma'tëmo pa'icohua'ireje co'aye capi.

⁷ Cui'ne Maija'quë tsecohua'ire sañope uihuaquë ñese quëco ja'ñe isi cuañosiquë paji'i, cui'ne si'a pai, tsëcapëa pa'icohua'ire, si'a pai yequë coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire cuañëja'a tutu isi cuañosiquë paji'i.

⁸ Jaje pa'ini si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i johua'i mami yeja de'huama'në Yëi ñama ai yo'oquë ju'isiquë pa'iyë toya pëpëna toyama'cohua'ise'e jaëre sei'ë.

⁹ Cajoro hue'ecohua'i pani asajë'ë.

¹⁰ Co hue'ña tseani saja'cohua'ire ña nëosicohua'ire cato jare tseani co hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Hua'tipi huaija'cohua'ire ña nëosicohua'ire cato jare hua'tipi huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsecohua'i cato quëcociyere, cui'ne Maija'quë pa'ire paji cuasayere paye pa'iji, quëco tì'aja'cohua'i.

¹¹ Ja jeteyo'je yequëre huajëya'ye pa'ire ñahuë, yejapi etaquëna. Jaë cato caya cajohuëa hue'equë paji'i, yëi ñama cajohuëaje pa'yere. Jaje pa'ita'a jai pë'ë cayeje pa'ye caquë paji'i.

12 Jaje pa'ipi du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i tutujë pa'yere paquë paji'i. Jaje pa'ipi du'ru etasiquë ña hue'ñana si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cuañepi, du'ru macarepa etasiquëni ai cuasajë ire papi cajë, jai a'sio aire hue'esiquëpi ja'jusiquëni sejë'ë caquë.

13 Cui'ne jaiye pa'i yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquë pa'i ña hue'ñana ma'tëmopi yejana toa tømene ne iñoquë yo'opi.

14 Du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i ña hue'ñana yo'o iño ja'ñe isise'epi yo'oquë iye yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquë cuañepi, du'ru etasiquëje pa'ire nejë'ë caquë, hua'ti totasiquëta'a ja yë'ta'a huajëquë pa'ieje pa'ire.

15 Maija'quë ësema'ë pa'ina, cayaye aquë etasiquë huajëya'ye pa'ipi pa'i de'huasiquëna, tutu isipi, du'ru aquëje pa'ire nesiquëna. Jaje isina, yë'equë, cui'ne coca caquë pa'i, yecohua'ire ite do're ja'runi sema'cohua'ire huani jeojë'ë, cuañepi.

16 Yequeje cui'ne yo'opi, si'aohua'ire a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pacohua'ire, co'amaña peocohua'ire, de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, ëja te'te jëtëna panita'a tsia tiñare pana toyaye pa'iji, caquë.

17 Jaje pa'ina, huajëya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cuëcuyere toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyeje ti peopi. Cui'ne se yo'oyeje peopi, curiquë nesi'i caquë.

18 Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa ti'añe paji'i. Asa ti'aquëpi cuasarepa caye paji'i, huajëya'ye pa'i mamire cuëcueni toyase'ere. Ja cuëcuese'e cato pa'i mami cuëcuese'e a'ë. Ja cuëcuese'e cato sei-

scientos sesenta y seis a'ë.

14

144.000 Pai Jëjëñe

¹ Ñahuë, Yëi ñamare Sión cutihuëre nëina. Jarote i ja're conì paë'ë, ciento cuarenta y cuatro mil pai. Iohua'i tsia tiñarepa Yëi ñama mamipi cui'ne i pëca ja'quë mamipi toyasicohua'ipi.

² Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai jupo pisiyeje, mujuë ai tutu tē'cana pisiyeje, cui'ne jai pai ta'tēpe pëa ta'tëjëna, pisiyeje pa'ye pisiqüëna.

³ Jaje pisiqüëna, jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, iti cuañequë ñu'i sai huë tiñare pana, cuatro pa'iohua'i ña hue'ñana, cui'ne aiohua'i ña hue'ñana. Ja jëjëñere cato ja ciento cuarenta y cuatro mil pa'icohua'ise'e ye'yesicohua'i a'ë.

⁴ Icohua'i cato nomiohua'ire yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ë. Jaje pa'iohua'ipi Yëi ñamase'ere tuiyë, coa si'a hue'ña i sai hue'ñaje. Jaohua'i cato yeja pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyë, du'ru quëise'eje pa'yere Maija'qüëna, cui'ne Yëi ñamana isisicohua'ipi.

⁵ Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa paë'ë. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ë ca ti'añe ti peoji.

Toaso Huiñaohua'i Quëase'e

⁶ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmaja'la huahuaquë saina, iye yeja pa'icohua'ire si'aohua'ire yequë paire, ti coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire ti pani huesë cocare quëasi'i caquë.

⁷ Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje:

“Maija'quëre ca'rajë'ë. De'oquëre pa'ni cajë si-huajë'ë, ise'ere. Tsoe tì'api, pài ñape yo'ose'e ñaquë saì de'huaja'a mu'se.”

⁸ Ja maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, pài mañare iye yeja pa'icohua'ire io co'aye yëyepi oca cuepasio.”

⁹ Ja maca toasoñe aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:

“Paipi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya cuañosicohua'ire cato,

¹⁰ Maija'quë pëi si'se sëje conore ucuja'cohua'i a'ë, co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne, azufre conì tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña hue'ñana.

¹¹ Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa, si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jare jaje pa'ijajë huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sejë, cui'ne i mami ayere toya cuañosicohua'ire.

¹² Iye cato Maija'quë pài i cuañese'e sehuo-cohua'ire, cui'ne Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'o jujama'pë pa'iyë a'ë.”

¹³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e yë'ëre caquëna:

“Toyajë'ë, iyere: ‘Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Èjaë ja're tsioni ju'isicohua'i cato.’ Jaje pa'iji caji, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i

yo'oyere ne tējini pēa huajēja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're cōni.”

Yeja Co'amaña Tēaye

¹⁴ Ja maca ñahuë, te'ire Jesuje pa'ipi, Pai Ma-maquë hue'yosiquëje pa'ire, poja'i sirio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e nesi marore pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jējēsëcore pani cajipi.

¹⁵ Cajiquëna, Maija'quë huë'epi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu cuiquë capi, siriore ñu'iquëre:

“Më'ë hua'ti ca'huarore meñe jua col'i meni tējē'ë. Tsoe tī'api, iti tēa macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'iye quere huesëpi.”

¹⁶ Ja maca siriore ñu'iquëpi i tēacopi yejana meñe jua col'i meni yeja pa'iyere tēapi.

¹⁷ Ja jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jējēsëconi cajiquë saji'i.

¹⁸ Ja maca yequë huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijë tēo toto quë'ropi. Jaë cato toare cuañe tutu paquë paji'i. Jaëpi tutu cuipi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:

“Më'ë hua'ti ca'hua jējēsëcopi meñe jua col'i meni cuiya'i jure tējē'ë. Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'iye.”

¹⁹ Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue co'ijani cuiya'i jure tēapi, iye yeja cuiya'i tsiña ayere. Tëani ja maca ayapi, jai cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. Ja yo'oye cato iñoji, Maija'quë paire si'se ja'ñere co'ayere papi.

²⁰ Jai daripë hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a hue-
sose'e paji'i. Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi.

Io huaiñe cato caballo yë'opo sëa macare paja'a huaiñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecientos kilómetros pa'i jaira.

15

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tëjiyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

¹ Ma'tëmore ñaquë ñahuë, yeque jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere: Siete huiñaohua'ipi siete tëjiyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë. Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tëji ja'ñe paji'i.

² Ñahuë, cui'ne jai jairaje pa'ioipi toapi pa'iyeye pa'iotota'a ña etojai yejare, jao jai jairaje pa'io, tsiña de'huaje pa'io, co'sija'ico yë'quë macare nëcahuë, Maija'quë ta'tëpe isise'ere cajicohua'ipi. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre quëcosicohua'i paë'ë, i ayere toyama'cohua'ipi.

³ Jaohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jëjëse'ere, cui'ne Yëi ñama ayere jëjëñere jëjëhuë. Iohua'i jëjëse'e cato caji:

Si'aye më'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.

Më'ë ma'a cato nuñere pa'ë.

Cui'ne care paye a'ë.

Më'ë a'ë, si'a pai Ëjaërepa je'nëna.

⁴ ¿Nepi më'ëre Ëjaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija'cohua'i a'ni?

¿Nepi më'ëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye paja'cohua'i a'ni?

Më'ëse'e te'i pa'iyë, de'oquërepa.

Jaje pa'ina, më'ë nuñerepa yo'oyere paire iñosi do'ire

Si'a huë'ñapi pai dani mē'ère de'oquère pa'ni cuasajë ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nëose'e de'huasi huë'ñapi hui'yoquëna.

⁶ Jaro Maija'quë huë'epi siete huiñaohua'i etahuë, siete ai yo'oye neñere pacohua'ipi. Jaohua'i cato poja'i cañare ai miañere suñasicohua'ipi, cui'ne curi nesi tēi cañapi coti saihuëare paja'a tēasicohua'i pa'ë.

⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete huiñaohua'ina pai ñapere curipi nesi duruhuëare Maija'quë pēi co'ayerepa si'se ja'ñere timëse'ere isiquëna, Maija'quë ti pani huesëquë tsere.

⁸ Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i de'oye miañere papi pico timë huesosico paco'ë. Pa'iona, iti huë'e te'ije cacaye ti peopi, siete huiñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tēto saiyepato.

16

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Timësi Duruhuëa

¹ Ja maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e pisisiquëna, siete huiñaohua'ini ñeje caquë:

“Sani yejana do'ejë'ë, Maija'quë pēi si'seyere siete duruhuëa pa'iyere.”

² Jaje ca maca du'ru aquë huiñaëpi i caji duruhuëre yejana dopi. Do maca huajëya'ye pa'i mamire toya cuañasicohua'ipi, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre secohua'ipi ca'mi co'ayerepare ai a'siyere etahuë.

³ Cayaye aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi jai tsiayana do maca jai tsiayapi paire huaisiquë tsieje

pa'yerepa ponēpi. Ja do'ire tsiaya pa'icohua'i si'aohua'i juju sahuë.

⁴ Toasoñe aquēpi huiñaë i pa duruhuēpi tsiañana, cui'ne oco eta coñana dosi maca tsie de'opi, oco.

⁵ Ja jeteyo'je asahuë, tsiaya huiñaēpi ñeje caquëna:

“Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pai yo'ose'e iohua'i yo'ose'eje pa'ye saiquēpi, Diosu de'oquērepa yure pa'iquë, cui'ne tsoeje pa'isiquë.

⁶ Më'ë ñare paquë jaohua'ire saihuë, më'ë paire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie nejosi do'ire. Jaje pa'ina, më'ëpi yure iohua'ire tsiere ocuahüë, me pasi'ni, jare jaje sañe pa'ito iohua'i yo'osi do'ire.”

⁷ Asahuë, cui'ne Maija'quëre isijë tēo saihuēpi ñeje cacona:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaērepa si'aye pa'irepa më'ë cato pai ñape yo'ose'ere ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oyë, tayoma'ë.”

⁸ Cuatro aquēpi huiñaë i caji duruhuēpi ësëna dopi, paire ëoja'a tuture isiquë. Dosi maca ësëpi si'a toarepa paire ëopi.

⁹ Ja maca si'aohua'ire ai a'si ëo huesoquëta'are iohua'i co'aye yo'oye jeoni Maija'quëna ponëma'pë paë'ë. Cui'ne ite de'oquëre pa'ni cayeje pahuë. Coa ai jerepa ini co'aye cahüë, si'aye iye ai yo'oye meñe cuañequëni.

¹⁰ Cinco aquēpi huiñaë i caji duruhuēpi huajëya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, i cuañe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pai cato a'si ju'ijë iohua'i tsemeñoana cucuhuë.

¹¹ Jaje ai yo'onije iohua'i co'aye pa'iyere jeoñe pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë ma'tëmo

aquëni co'aye cahuë, iohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yëma'a a'sire hue'e do'ire.

12 Seis aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi Euftrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene huesëo, ma'are necaio, ësë mëi hue'ña pa'i pai ëjaohua'i daija'a ma'are.

13 Ja maca ñahuë, jai pë'ëjē pa'i yë'opoja'a, huajëya'ye pa'i yë'opoja'a, cui'ne Maija'quëre quëacaiquëjē pa'ita'a coa cosoquë yë'opoja'a toaso joña co'acohua'ipi jojoje pa'iohua'ipi etajëna.

14 Ja joña cato co'a huatiohua'i paë'ë. Pai yo'o tija ma'ñere yo'ocohua'i paë'ë. Jaohua'i cato etahuë, iye yeja pai ëjaohua'ire si'aohua'ire tsi'soñu'u cajë. Maija'quë si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajë yo'ohuë.

15 Ñajë'ë, yë'ë utema'tore papi daiyë, co'amaña ñaë daiyejē pa'ye. Sihuaquë pasipi. Sëtasiquëpi cui'ne i ju'i caje de'oye ñaquë paquë cato cui'ne huajëya'ye peoyo pai ñajëna, cu'iyē paja'quëpi.

16 Ja maca pa'i ëjaohua'ipi tsi'sisihuë, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

17 Siete aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi peo de'otona do maca ñu'i saihuë quë'ropi Maija'quë huë'e ma'tëmopi ai tutu yë'ose'e pisiipi, ñeje:

“Tsoe ne saohuë.”

18 Ja maca jaiye mujuë ye'hueyejē pa'ye pisiye cui'ne mujuë të'cayejē pa'ye paji'i. Pa'ina, yejajē tsasipi noni ñu'cueye jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoejē pai ja jerepa ñu'cueye ti ñama'cohua'i a'ë.

19 Jaje tutu ñu'cueco jai daripë toaso tē'ña hua'que saco'ë, cui'ne si'a yejaña jai dari pa'iyējē peo hue'ñarepa hua'que tome sapi. Ja maca Maija'quëpi jai daripë Babiloniare i pëi si'se cōno

da'care i jëjo daose'ere peo hue'ñarepa ocuasi'i cuasapi.

²⁰ Yeja ñu'cue maca si'a saodohuëa, cui'ne ai cuti ne huesë sapi.

²¹ Cui'ne ma'tëmopi jai sësë carapëa aipi paina tompipi, cuarenta kilos dëquëyepi. Ja maca paipi Maija'quëre co'aye cahüë, sësë carapëa do'ire, cui'ne ñohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

17

Co'a Nomiohua'i Pëca Ja'corepa

¹ Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, yë'ë quë'rona. Siete duruhuëa pacohua'i aquëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Iñosi'i, më'ëre, co'a nomiohua'i pëca ja'core pare iye yeja oco da'ca ëmëje'na ja'rusicopi ñu'icore si'se ja'ñere.

² Iye yeja pa'i ëjaohua'i jaoni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja pa'icohua'ipi io co'aye yo'oyena ucu cuepe huesëhuë.”

³ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi yë'ëre cani ñañeje pa'ye iñoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre cuëne yejana sapi. Saëna, jaron a ñahuë, nomiopi huajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. Ina Maija'quëre cue'cuejë caye toyasi mami quë'i paji'i. Jaje pa'ipi siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa hue'equë paji'i.

⁴ Jao nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya quë'ioni suñasicopi paco'ë. Oropi ëja de'osico paco'ë, ai de'o quënapipi, cui'ne perlaspi. Io jëtëpi oro duruhuëare cajio, coe ëaye pa'ye si'si timësiconi, cui'ne io ëmëohua'i yo'oye timësiconi.

⁵ Io tsia tĩñare pare io ayere quëa mamipi toy-ase'ere hue'eo, ñeje cayere: ËJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'IYE PĒCA JA'COREPA.

⁶ Ja jeteyo'je de'oyerepa ña tĩ'acquëna, jaõ cato cuepeco paco'ë, Maija'quë tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quëacohua'ire huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yë'ë ai cuasahuë.

⁷ Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yë'ëre:

“¿Me yo'oquë ai cuasaquë'ni? Quëasi'i, më'ëre nomio iñoñe ayere pare, pañje asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i iore saquë siete siopëa cui'ne diez cajohuëa hue'equë iñoñere pare quëasi'i.

⁸ Më'ë huajëya'ye pa'ire ñasiquë cato tsoe ja'në pa'isiquë api. Jaje pa'ipi yure nejosiquë api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quë api, tome huesë hue'ñapi, ja yë'ta'a ite nejo huesoye tĩ'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca iohua'i mami pa'i toya pëpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajë huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ë, ja'në pa'isiquëpi nejosiquëpi, cui'naëpi pani coquëna.

⁹ Iye macare pa'iji, ta'ñe asacohua'ipi de'hue asa tĩ'añe. Siete siopëa cato quëaji, siete ai cutire, nomio ñu'ñere. Jare cui'ne quëaji, yequeje siete ëjaohua'i pa'iyere.

¹⁰ Jaohua'i acohua'ipi cinco pai ëjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuë. De'orena, te'i jaohua'i aquëpi yure cuañequë pa'iji. Yequëse'e ja yë'ta'a daiye pañi. Jaë tējirepa daisi maca ai tsoe tēcahuë se pani coñe peosipi.

¹¹ Jaë huajëya'ye pa'i tsoe ja'në pa'isiquëpi yure nejosiquë cato ocho aquë api, pañi ëjaë de'osiquë.

Jare ipi siete acohua'i aquë pa'isiquëpi, i nejo cuãño ja'ñena sai saji, jaë cato.

¹² Më'ë diez cajohuëa ñase'e cato quëaji, diez pai ëjaohua'ini ja yë'ta'a cuãñe huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nëhui tëcahuë maca huajëya'ye pa'i ja're cuãñe ja'ñere isi cuãñoja'cohua'i a'ë.

¹³ Icohua'i pai ëjaohua'i cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayere pajë huajëya'ye pa'ina, iohua'i tuture cuãñe ëjaohua'i pa'iyere ina isija'cohua'i a'ë.

¹⁴ Jaohua'ipi Yëi ñamare sañope uihuaja'cohua'i a'ë. Jaje uihuajëta'are Yëi ñamapi quëcoja'quë api, iohua'ire, ma'tëmo Èjaë sëte, cui'ne pai ëjaohua'i mëne Èjaë sëte. Ipi Maija'quë soisicohua'ire, i sahuasicohua'ire, cui'ne nuñerepa ise'ere tuicohua'ire paquë uihuaja'quë api.”

¹⁵ Huiñaëpi yequeje capi, yë'ëre:

“Më'ë ñaquëna, co'a nomiopi ñu'isico cato pai pa'iye a'ë, si'a pai tsëcapëa'ë, tiñe coca cacohua'i a'ë, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'i a'ë.

¹⁶ Më'ë diez cajohuëa cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñase'epi co'a nomiore coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë jëcorena, peoyo pa'ija'coa. Pa'iona, io care aija'cohua'i a'ë, cui'ne toapi iote ëoja'cohua'i a'ë.

¹⁷ Jaje yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quëpi iohua'i joñoana i yëyeje pa'yere yo'ojajë caquë neina. Jaohua'ipi huajëya'ye pa'ina, iohua'i pai ëjaohua'i cuãñecohua'i pa'iyere isiñu'u cuasaja'cohua'i a'ë, te'e, Maija'quë case'e yo'o ti'a macaja'a.

¹⁸ Më'ë ñasi nomio cato ja jai daripëre pa'ë. Iye yeja pai ëjaohua'ire mëne cuãñe daripëre pa'ë.”

18

Babilonia Nejo Cuañose'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cuañe tutu que'ire papi. Cajequëna, i miañepi yejana miañerepa ju'apí.

² Jaëpi ai tutu cuipi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, huatìohua'i huë'ña de'o huesëo, si'si joña pa'i huë'ña de'o, si'a si'siohua'i cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o.

³ Si'a yejaña pa'icohua'i io co'aye yëyena ucu cuepe huesëhuë. Iye yeja pa'i ëjaohua'ipi ìoni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja co'amaña isicohua'ipi jaiye co'amaña pacohua'i ponëhuë, io yë do'ire paipi coa huerose'epi coa curiquë nejoñere imajë.”

⁴ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pìsiquëna:

“Etajë'ë, ja daripëpi yë'ë tsecohua'i, cui'na maca io co'aye yo'oye yo'oma'pë pa'ija'cohua'i, cui'ne io ai yo'o ja'ñepi mësarute tì'añe paja'core.

⁵ Io tayo yo'oyepi ma'tëmore pana timëse'erepa pa'iji. Ja co'aye yo'oyere Maija'quë huanëyema'ë ñaquë pa'iji.

⁶ Io yecohua'ire isise'e ja'ye ioteje isijë'ë. Paire io yo'ose'ejë pa'ye co'ye ìona isijë'ë. Isiquë te'ore se cojë'ë. Io yecohua'ire ocuasi'i caco co'mese'ejë pa'ye cui'ne yecore se co'me cojë'ë, io ucuja'core, ai dacorepa pa'ija'core.

⁷ Ejaore pa'ë caco sihuaco yo'ose'ejë pa'ye a'si ju'ñere, cui'ne ai yo'oyere isijë'ë. Jao cato io joyopi cuasaco ñu'ico pa'i ëjaorepa ñu'ñeje ñu'ñë, iye macare, hua'jeo peoyë, ai yo'oye paja'coa'ë caco.

⁸ Jaje caco ñu'icore te'e mu'sepi io ai yo'oye ti'aja'coa, ju'ĩne, ai yo'oco oiye, cui'ne ao ëa ju'ĩne, cui'ne toana ëo jeo cuañoja'coa. Jaje nejo cuañoja'coa, Ejaërepa Maija'quë tutu quë'ire papi nejoquëna.”

⁹ Iye yeja pai ëjaohua'ipi iote yo'ojë iote yëjë pa'isicohua'ipi ai cuasajë oija'cohua'i a'ë, iopi uco pico mëiona, ñajë.

¹⁰ Iote si'seyere ñajë ca'rajë so'ona pëa nëcani jaropi caja'cohua'i a'ë:

“Ina, teayere pa'ë, jai daripë Babilonia si'a dari maña tëto saisicorepa më'ëre si'seye esarepa tütapi.”

¹¹ Si'a yeja cu'ijë co'amaña isicohua'ipi iote ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë, iohua'i jaiye co'amaña dajëna, huerocopi peocona.

¹² Iye paji'i, iohua'i pase'e: oro, poja'i curi, ai de'o quëna ca, perlas hue'yosi pëa, ai de'o nea maja'i caña, cui'ne maja'i caña, huëo së soquë nese'e, jai cujipi de'huase'e, de'o soquëpi nese'e, së'ño ma ja'ñe broncepi nese'e, jëa quënapipi nese'e, jëa quëna marmol hue'yosi quëna nese'e,

¹³ Canela, huëo së ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'i o'sa cono, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja'ñe, trigo, huequëohua'ire, yëi ñamare, caballore, caballo quërëye, jo'yaohua'ire paire huerocohua'ije peohuë.

¹⁴ Ja maca jai daripëre caja'cohua'i a'ë, ñeje:

“Më'ë yë'o pa'ise'ere, saija'i ocue ca yure më'ë peoyë. Ti më'ë nejo huesohuë, më'ë de'ocorepa ña cuañose'e, cui'ne më'ë jai co'amaña pase'e.”

15 Ja jai daripëna co'amañare isijë jaiye curiquë nesicohua'ipi, io si'se cuañoñere ca'rajë so'opi ñajë ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë.

16 Oijë caja'cohua'i a'ë:

“Teayerepa, teayerepa jai daripë, jai do'i caña nomio suñase'eje pa'ioyepa ña cuañoñuë, më'ë. Më'ë ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'i cañarepa, paji'i. Jaje pa'ioyepa ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quënapa ëja de'osico paë'ë, më'ë.

17 Jaje pa'isicota'a coa nëhui tëcahuë maca jai co'amaña peo hue'ña ne huesëpi.”

Si'aohua'i jai yohuëa ëjaohua'i cui'ne iti quëhuicohua'i tsiaya cu'i do'ipi curiquë necohua'i so'ona pëa nëcapi,

18 jai daripë uco pico më'ñere ñajë cuihuë:

“Yequë jai daripë cui'ne pa'io peoco.”

19 Jaje cajë ai cuasajë co'a ju'ijë oijë johua'i sioyepa yepa pa'i ne'ñapi nehuë. Jaje yo'ojë oijë cuihuë:

“Teayerepa, teayerepa, jai daripë, më'ë co'amañare huerojëna, jaiye curiquë pacohua'i de'ohuë, jai yohuëa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa nëhui tëcahuë maca më'ë peo hue'ña ne huesëhuë.”

20 Ma'tëmo acohua'i cato ai sihuajë'ë, jai daripë peo do'ire. Sihuajë'ë, Maija'quë tsecohua'i, Maija'quë jëjo daocohua'i, cui'ne Maija'quë caye quëacaicohua'i. Maija'quë jaote nejoni mësarute co'aye yo'osi do'ire nuñerepa saiquë yo'opi.

21 Ja maca huiñaë ai tutu quë'ipi quënaore toa-coyë pa'ioni ini më'ne mëani jai tsiayana jëo dëoquë capi:

“Ñeje mē'ë jai daripë Babilonia jeoco cuañoja'coa'ë. Ja maca mē'ëre tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë.

²² Tijupë ta'tëpe, pi'cohuëa, cui'ne duruhuëa mē'ë ma'añapi pisiqüëna, asa coñe paja'cohua'i a'ë. Co'amaña necohua'ije peoja'cohua'i a'ë, mē'ëre. Jai to'ohuë toaye pisiyeje asa coñe paja'cohua'i a'ë.

²³ Toa tsë'ipë miañeje peoja'coa, mē'ëre. Cui'ne huejajëna, pai tsi'si hue'ñapi pisiyeje peoja'coa, mē'ë co'amaña iye yeja jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are, cui'ne mē'ëje iye yeja paire mē'ë dahuë yo'oyepi coa cosoco nesicota'are.”

²⁴ Ja jai daripëre paji'i, Maija'quë caye asajë quëacacohua'i tsie, Maija'quë tsecohua'i tsie, cui'ne si'ahua'i iye yeja pa'icohua'ire huani jeosicohua'i tsie.

19

¹ Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai pai tutu ñeje cajëna:

¡Aleluya! De'oquëre pa'ni Maija'quë cajë ite sihuañu'u, Maija'quë tse a'ë, huasoye, i de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'iye.

² Maija'quë cato pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oji, tayoma'ë.

Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.

Iye yeja paire io co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore, i jo'ya mañare huaisi do'ire iote nejopi.

³ Huiñaohua'ipi tijupë ca cohüë:

“¡De'oquëre pa'ni Ejaë cajë ite sihuañu'u! Io ucona, pico mēiñe ti jeoñe peoyerepa pa'iona.”

⁴ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare pana në mejë Maija'quëre

de'okuere pa'ni cuasajë sihuajë yo'ohuë, ñu'i saihuë ñu'iquere ñeje cajë:

“Jaje pa'ijaquë. De'okuere pa'ni, Ejaë cajë ite sihuañu'u.”

⁵ Ja maca cuañequë ñu'i saihuë quë'ropi yë'ose'e ñeje pisipi:

De'okuere pa'ni cajë Maija'quere

Si'aohua'i tsi cui'ne aiohua'ije,

Si'aohua'i ite necajë,

Ite Ejaëre pare ñajë ca'rajë pa'isicohua'ipi sihuajë'e.

Yëi Ñama Huejaquëna, Pai Sihuajë Tsi'si Mu'se

⁶ Asahuë, cui'ne jai pai cajëna, pisijeje pa'ye pisiquëna, jupo tsa'io pisijeje pisiquëna, cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye pisijeje pisiquëna. Japi pisipi, ñeje:

¡De'okuere pa'ni Ejaë cajë ite sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi, Ejaëre papi cuañe huëopi.

⁷ Sihuañu'u, sihuayena daijani ite de'okuere pa'ë mē'ë cañu'u.

Tsoe t'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.

Jaje pa'ina, i nējo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.

⁸ Jaona isihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña ja'ñe.

Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.

⁹ Ja maca huiñaëpi yë'ëre capi:

“Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi.”

Yequeje cui'ne capi:

“Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'ë.”

10 Jaje caquëna, asani yë'ëpi huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite, de'oquëre pa'ni cuasaquë sihuasi'i caquë. Jaje yo'oquëna, ipi yë'ëre capi:

“Jaje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë conipayë, Jesús ayere quëacaiquëre.”

Jaje pa'ina, Maija'quëni më'ë cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësarupaquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, yë'ëre pa'i ja'ñere quëa joyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

11 Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ite tuiquë cato iti case'ëje yo'oquërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë paji'i, i mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuañequëpi cui'ne nuñerepa huajoje yo'opi.

12 I ñaco ca cato toa tsëni nëcase'ëje pa'yerepa paji'i. I siopëre jaiye manoa pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi ise'e te'i asa mamire toyase'ere papi, yeco-hua'ijë ti asa ma'ñere.

13 Cui'ne tsiepi tsoasi ju'i care ju'i saji'i. I mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi.

14 Ini ma'tëmo soldado paipi tuë'ë, de'o caña suñasicohua'ipi, poja'i cañare, cui'ne si'si peoyere ju'icohua'ipi po caballohua'ini tuijë.

15 I yë'opoja'a hua'ti jëjësëcopi etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejoja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë cuañëja'quë api. Jaëpi pai ñape yo'ose'ere saisipi, cuiya'i da'ca nesi'i caquë tsa'cu jo'aquë yo'oyeje pa'ye. Cui'ne jaëpi ocuaja'quë api, Maija'quë tutu quë'irepa pëi si'seyere.

16 I ju_li ca_re, cui'ne i quē_sore ñeje toyase'ere hue'epi: “Pa_i ějaohua'i mē_ñe Ějaē_repa, ĩti me_ñe cua_ñequē_repa.”

17 Ja_q jeteyo'je ñahuē, hui_ñaēpi ěsēna tsa'cu paquē nēcaquēna. Ja_qēpi ai tutu cui_pi, si'aohua'ire peo de'oto ja'jējē cu'icohua'ire ñeje caquē:

“Daijē'ē, tsi'sini, Maija'quē na'iquēna, a_oñe aija'cohua'i.

18 Dani aijē'ē, pa_i ějaohua'i ca, soldado pa_i ějaohua'i ca, tutu quē'iohua'i ca, caballo ca, iohua'ire tuisicohua'i ca, coa si'aohua'i ca, jo'yaohua'i peocohua'i ca, jo'ya ne cua_ñosicohua'i ca, a'ricohua'i ca, cui'ne jaicohua'i ca, aija'cohua'ipi cui_pi.”

19 Ja_q maca ñahuē, huajēya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja pa_i ějaohua'ire, iohua'i soldado pa_i ja're con_i pa'ijēna. Jaohua'i cato caballore tuiquēre, cui'ne i soldado pa_ire uihua_ñu'u cajē tsi'sisicohua'ipi paē'ē.

20 Jaē huajēya'ye pa'i cato tse_a cua_ñosiquē paji'i, coa cosoquē quēaquē ja're con_i, i ña hue'ñana jaiye pa_i yo'o ti'a ma'ñere yo'o i_ñosiquē ja're. Ja yo'o i_ñoñeja'a quēaquē pa_ire cosopi, huajēya'ye pa'i mami toya cua_ñosicohua'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquēre sihuajē yo'osicohua'ini. Ja maca, huajēya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquē quēaquē pa'isiquēre tse_ani ja huajēcohua'ini toa jairana azufre tsēni nēcasiona, jēo dēo cua_ñohuē.

21 Yecohua'i cato huani jēo cua_ñohuē, caballo tuiquē yē'opo eta hua'tiyona. Ja maca si'a ja'jēcohua'i tsi'sini jaohua'i ca_re ocue timē huesēhuē.

20

Mil Ometëca Aye

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi huiñaë tome huesë hue'ña sioconi cui'ne quëna mere tse'equë cajequëna.

² Jaëpi cajeni jai pë'ëje pa'ire tsoe hue'ña añare, huati jare ipi Satanás hue'equëre quëna mepi sëapi, mil ometëca ñu'ija'quëni.

³ Ja maca ite sëani mil ometëcaja'a paire co-soma'ë pa'ija'quëre tome huesë hue'ñana jeo toni sioñopi. Sioni eta sa'rona hui'yoye peoji, caquë toya sëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are mil ometëca ti'asi maca joye cuañosiquë pa'ija'quë api, a'ri tëcahuë maca pa'ija'quëpi.

⁴ Ja jeteyo'je ñahuë, paipi cuañejë ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, pai ñape yo'ose'e ñajë ca de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuë, Maija'quë coca case'ëje pa'ye, cui'ne Jesús case'ëje pa'ye nuñerepa tui do'ire, siopëa tē'ca tēte cuañosicohua'i joñoare. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre de'oquëre pa'ni cuasajë yo'oye pasicohua'i a'ë. Cui'ne i mamije toya cuañoñe pasicohua'i a'ë, iohua'i tsiana, panita'a iohua'i jëtëna. Jaohua'ipi huajëcohua'i pani cojë Cristo ja're mil ometëca cuañehuë.

⁵ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ita'a huëiye pahüë, mil ometëca tēto saisi maca huëija'cohua'ipi. Iye cato du'ru macarepa ju'isicohua'i huëiye a'ë.

⁶ Sihucohua'i pa'iyë, Maija'quë tsecohua'ipi, du'ru macarepa ju'isihua'i huëiye huëicohua'i. Jaohua'ire cayaye ju'iñe aco ne hueañe peoji. Coa

ai jerepa jaohua'i cato Maija'quëre cui'ne Cristore necaijê pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne i ja're coní mil ometêca cuañeja'cohua'i a'ë.

Huati Nejo Cuañose'e

⁷ Mil ometêca têtó saisi maca Satanáspi etosiquê pa'ija'quê api.

⁸ Pa'i ja maca si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquê cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja'quê api. Cosoquê jaohua'i soldado paire jai paire meja asi tsiaya têtêpa ñañeje pa'yerepa tsi'soja'quê api, uihuaja'cohua'ire.

⁹ Ja maca jaohua'ipi si'a yejañapi dani si'aore sa têhuo têtija'ë, Maija'quê tsecohua'i i oicohua'i pa'i daripêre huañu'u cajê. Jaje yo'ojêta'are ma'têmopi toa tome êo huesopi, peo hue'ñarepa.

¹⁰ Ja maca huati paire cososiquêre toa jairana azufre quê'iona jêo dêo cuañopi, huajêya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquê paire quêasiquêre jêo dêo sitona. Jarona ai yo'ojê pa'ija'cohua'i a'ë, mu'señapi, cui'ne ñamiñapi carajaiñe peoyerepa.

Poja'i Ñu'i Saihuêre Pare Ñu'i Pai Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

¹¹ Ja maca ñahuê, poja'i ñu'i saihuêre, cui'ne iote ñu'iquêre. Jaë ña hue'ñare papi yeja cui'ne ma'têmo catihuê. Catijêta'are ti peopi, tirona se jêani pa'iyeye.

¹²⁻¹³ Ja maca ñahuê, ju'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'i saihuê tiñare pare nêcajêna. Si'aohua'i tsiayana, cui'ne yejana ju'ijê pa'isicohua'i, etasicohua'i pa'ë. Ja maca toya pêpêapi hui'yose'e paji'i. Pa'ina, cui'ne pa'i toya pêpêre paje hui'yosico paji'i. Ja maca

ju'isicohua'ipi ja're iohua'i yo'ose'eje pa'ye ca tēji
cuañohuë, ja toya pēpēana toyase'eje pa'ye.

¹⁴ Ja jeteyo'je juni huesēye cui'ne ju'isicohua'i
pa'i hue'ñaje ña coñe peopi, toa jairana jeo dēosi
do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se juni huesē
coñe a'ë.

¹⁵ Cui'ne jaronana jeo dēo cuañohuë, si'aohua'i pa'i
toya pēpēana iohua'i mami toya cuañoma'cohua'i.

21

Huajë Ma'tëmo Cui'ne Huajë Yeja

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, huajë ma'tëmore cui'ne huajë
yejare. Du'ru pa'isi ma'tëmo cui'ne du'ru yeja,
cui'ne jai tsiaya tsoe peopi.

² Ja maca yë'ë Juanpi ñahuë, de'o daripëre pare,
huajë Jerusalénre, ma'tëmopi cajecona, Maija'quë
pa'i ña hue'ñapi. Nomio io huejaja'quëre caco
de'oyere suñani ëja de'ose'eje pa'io paco'ë.

³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'ose'e ñeje
jutaquëna:

“Maija'quë pa'i hue'ña yure cato pai ja're con
pa'iye a'ë, iohua'i ja're pa'ija'quëpi. Iohua'ipi i
pai pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi iohua'i
pëca ja'quë pa'ija'quë api.

⁴ Ja maca Maija'quëpi iohua'i oise'e tēno
jeocasipi. Ja maca ju'iñe, ai yo'oye, ai cuasajë
oiye, a'siye peosipi, tsoe tēto saise'e sēte, ja'në
pa'io pa'ise'e.”

⁵ Ja maca ñu'i saihuë ñu'iquëpi capi:

“Yë'ëpi si'aye huajëyese'e ne saoyë.”

Yequeje capi:

“Toyajë'ë. Iye coca care paye a'ë. Itina quëcojë pa'iyë a'ë.”

⁶ Jaje ca toquë capi, yë'ëre:

“Tsoe ne saohuë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tëjiquë, je'nëna pa'iquë. Oco ëa ju'iquëni yë'ëpi oçuasi'i pa'i oco cojerepa ayere do'i peoyerepa.

⁷ Si'aye quëcosiquë etasipi, yë'ëre i pëca ja'quëre paja'quë api, cui'ne ini yë'ë mamaquëre paja'quë a'ë, si'aye iyere paja'quë api, mamaquë pa'i do'ire.

⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëre tuiyere yo'o jujacohua'ire, sehuoye jëa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequë nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuë yo'ocohua'ire, pai nese'ere ëjare pa'ë cuasacohua'ire, cui'ne coa cosocohua'ire saiye pasipi, toa cui'ne azufre tsë'isi jairana, cayaye acore se juni huesë hueñana.”

Huajë Jerusalén

⁹ Ja maca siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, si-ete ucu duruhuëa tëjyerepa ai yo'oye timëse'ere pasiquëpi. Jaëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Më'ëre iñosi'i, Yëi ñama huejaja'core, i nëjore.”

¹⁰ Huëo çani ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre jai cutihuëna sapi. Sani iñopi jai Jerusalén daripëre de'ocore pani, ma'tëmopi Maija'quë quë'ropi cajecona.

¹¹ Ja daripë cato Maija'quë miañe ju'ayepi mico paco'ë. Io miañe cato de'o quëna pë miañeje pa'ye paji'i, Jaspe hue'yosi quëna miañeje pa'ye, ña etojai quëna huëje pa'ye paji'i.

¹² Ja daripë yërehueja'a jai ëmë tëhuopa tëhuosico paji'i. Jaje pa'ioni doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa

ñape te'e huiñaë nēcapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsēca mamire toyase'e paji'i.

¹³ Ēsē mēi te'tere toaso eta sa'noa paji'i. Ēmēje'e te'tere toaso eta sa'noa, huē'ehuē te'tere toaso eta sa'noa, cui'ne ēsē du'i huē'ñare toaso eta sa'noa paji'i.

¹⁴ Jai daripē tēhuopa cato doce quēna pēana quēco paco paji'i. Jā quēna pēana Yēi ñamapi doce jējo daosicohua'i mamire toyase'e paji'i.

¹⁵ Yē'ē ja're conī huiñaë coca caquē cato i jētēre oro tarapēre catē tarapēje pa'iore cajipi, jai daripē cuēcueja'conī, io eta sa'noa, cui'ne io tēhuopa.

¹⁶ Jai daripē cato si'a yē'quē maca jaico paji'i, jē'ñe tēcapē tsoaye ja'ye si'ao. Huiñaēpi i cuēcuecopi jai daripē cuēcuequēna, caya mil cui'ne docientos kilómetros paji'i. Io tsoaye, io mēne tsoaye cui'ne io jē'ñe tēcapēje cui'na ja'yese'e paji'i.

¹⁷ Jā jeteyo'je tēhuopa tsoayere cuēcuepi. Cuēcuequēna, sesenta y cinco metros paji'i. Pai cuēcueyeje pa'ioipi huiñaēje cuēcueye sēte jāje paji'i.

¹⁸ Jaspe hue'yosi quēna pēapi nesico paco'ē, tēhuopa. Cui'ne iti daripēpi orore pase'e nesico paco'ē, sa ña etojaicorepa.

¹⁹ Tēhuo pa quēco pa quēna pēa cato coa si'a de'o quēna pēapi ēja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huēo huē'ña cato, jaspe hue'yosi quēna, cayaye aco zafiro hue'yosi quēna, toasoñe aco ágata hue'yosi quēna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quēna,

²⁰ Cinco aco onice hue'yosi quēna, seis aco cornalina hue'yosi quēna, siete aco crisólitopi hue'yosi quēna, ocho aco berilo hue'yosi quēna,

nueve aco topacio hue'yosi quēna, diez aco crisoprasa hue'yosi quēna, once aco jacinto hue'yosi quēna, doce aco amatista hue'yosi quēna paji'i.

²¹ Doce eta sa'noa cato doce perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapi te'e eta sa'ro tēhuocore nesico paji'i. Ēja ma'arepa cato orore pase'e nesicopi sa ña etojaicorepa paco'ë.

²² Ja daripë ti peopi, Maija'quëre sę huë'e. Me neni pa'ico'ni, jare i Maija'quë si'aye pa'ire papi, cui'ne Yëi ñamapi cõni huë'eje pa'iohua'i pa'ito.

²³ Ja daripë cato ëse, cui'ne ñañë miacaiye peoji. ¿Me neni jaohua'i miacaiye'ni? Tsoe Maija'quëpi de'oyerepa miato, cui'ne i Yëi ñamapi cõni toa tsëöpëje pa'ipi miato.

²⁴ Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja daripë miacaiyeja'a cu'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne pai ëjaohua'ipi iohua'i de'oyere iona isija'cohua'i a'ë.

²⁵ Io eta sa'noa sioñe ti peosipi mu'se, cui'ne jaro cato ñamije peosipi.

²⁶ Iona sajë isija'cohua'i a'ë, iye yeja pa'icohua'i Maija'quë de'o necaise'ere iñoñere, cui'ne pai yejaña ëjaërepa cajë de'oyerepa sehuojë pa'iyere.

²⁷ Jaro cato cacaye peoji, si'si nese'e, ai co'ayerepa yo'ocohua'i, panita'a cosocohua'ije. Jaro cato cacaja'cohua'i a'ë, iohua'i mami Yëi ñama tseco pa'i toya pëpëna toyasicohua'ise'e.

22

¹ Ja maca huiñaëpi iñopi, co'sija'i tsiayapi pa'iyee isi ocose'ere. Jaje pa'ioipi Maija'quë cui'ne Yëi ñama ñu'i huë'ñapi etapi.

² Cui'ne ja eta ñapi jai daripë ëja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya tē'tëpañare pa'i soquë ñëapi

nëcahuë. Te'e ometëcahuë quëicohua'ipi ñañë ñape quëico paji'i. Io ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuye paji'i.

³ Jaro cato peosipi, co'aye pa'ise'e. Maija'quë cuañe ñu'ico cui'ne Yëi ñama cuañe ñu'ico ja daripëre paji'i. Pa'ina, i jo'yapi ite ñajë sihuaja'cohua'i a'ë, Ëjaëre pare sëte.

⁴ I tsiare pare ñaja'cohua'i a'ë. Ñajë cui'ne i mamire iohua'i tsia tiñare pana toyase'e hue'ëja'cohua'i a'ë.

⁵ Jaro cato peosipi, ñami. Iote pa'icohua'i cato toa tsëo pë miañere co'ema'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¿Me neni co'eye'ni? Jare ipi Maija'quë Ëjaëre papi miacai pa'ija'quëre. Cui'ne iohua'ipi Maija'quë ja're conì je'nëna carajaiñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

⁶ Ja maca huiñaëpi capi, yë'ëre:

“Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne itina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Jare ipi Ëjaë Maija'quë i joyore jëjo saopi, ite quëacaicohua'ire yequë mu'se pa'i ja'ñe quëaja'quëpi caquë. Yureta'a i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yare quëaja'quëre yure maca esa yo'o huëo ja'ñere.

⁷ ¡Yë'ëpi esa daija'quë a'ë!”

Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja'ñere quëayere asaquë yo'oquë pa'iquë cato.

⁸ Yë'ë Juanpi itire ñaquë, cui'ne iyere asahuë. Ja ñaquë asa tējisi maca yë'ëre iñosiquë huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite ëjaëre papi caquë sihuaquë yo'ose'e caquë.

⁹ Jaje yo'oquëna, ipi capi, yë'ëre:

“Maija'quëre necaiquë a'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Cui'ne më'ë ja're acohua'i i coca quëacaicohua'ijë pa'i a'ë. Coa si'aohua'i iye toya pëpëna toyase'ere de'oye sehuocohua'ijë pa'i a'ë. Maija'quë necaicohua'ipi pani Maija'quëni jaje sihuaquë yo'ojë'ë.”

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

“Iye toya pëpëre tsïoma'ë pa'ijë'ë, si'aohua'ipi ñajajë caquë. Yequë mu'se tëto sai ja'ñere iye toya pëpëna toyase'ere, iti case'e huëo maca tï'a tējiji.

¹¹ Na'i huesësicoa. Jaje pa'ina, coa ñajë'ë, co'aye yo'oquë jare co'ayere yo'oquë pa'ijaquë, si'si ne-siquë jare si'si pa'ijaquë. Jaje pa'isiquëta'are de'oquë cato jare de'oquë pa'ijaquë. Maija'quëna i pa'iyë isi huesosiquë cato, jare i ja're pa'i huesëja'quë.

¹² Yë'ëpi esa daija'quë a'ë. Dai dayë, cui'ne isija'a co'amañaje. Pa'i ñapere isija'quë a'ë, i yo'ose'ëje pa'ye.

¹³ Yë'ë a'ë, si'anë pa'iquëpi pa'iyë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa, cui'ne tējiquërepa, iti huëosiquë cui'ne saoquërepa.”

¹⁴ Sihucohua'i pa'iyë, iohua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi pa'i soquë yë ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripë eta sa'noaja'a de'hue cacaye pa'iji.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are, hue'sena pëaja'cohua'i a'ë, tïro yo'ocohua'i cato, paire dahuë necohua'i, yequë nomiore yo'ocohua'i, paire huani jëocohua'i, pa'i de'huase'ere ëjare pa'ë cajë yo'ocohua'i, cui'ne cosoyere oijë cosocohua'i.

¹⁶ “Yë'ë Jesupi yë'ë huiñaëre jëjo saohuë, sehuosicohua'i tsëcare si'aye quëaja'quëre. Yë'ë a'ë,

David tsëcapë aquë. Yë'ë a'ë, ñata tomesi macarepa miacai ma'ñcorepa.”

¹⁷ Maija'quë joyopi cui'ne Yëi ñama nējopi conī cayë:

“Daijë'ë. Jaje daijë'ë cayere asani cui'neje cajë'ë. Oco ëa ju'iquë pani dani ucujë'ë, pa'iye isi ocore pare ti curi do'i peoyerepa.”

¹⁸ Yë'ëpi si'aohua'ire du'ru quëa nëoñë, iye toya pëpëna Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'ere ai seña maca se mëocaisiquë pa'ito, Maija'quëpi iteje ai yo'oyere se mëocaija'quë api, iye toya pëpë toyase'e ayepi.

¹⁹ Iye toya pëpë ayere, yequë mu'se pa'i ja'ñere quëaquë toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquëreje Maija'quëpi pa'i soquë yë ocueye peoyë. Cui'ne de'o daripëna cacaye peoyë. Iye toya pëpë cato quëaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripë ayere.

²⁰ Iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi caji: “Yë'ëpi esa daija'quë a'ë.” Jaje pa'ija'quë. ¡Daijë'ë, Ëjaë Jesús!

²¹ Mai Ëjaë Jesucristopi mësarute si'aohua'ire i oiyeipi ñacai paja'quë. Jaje pa'ija'quë.

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e
New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d